

Christoffer Berge

**Dokumentasjon av undersøkelsen om
egenmeldt sykefravær**

Notater I denne serien publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå, juni 2010 Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Tall kan ikke forekomme Oppgave mangler Oppgave mangler foreløpig Tall kan ikke offentliggjøres Null Mindre enn 0,5 av den brukte enheten Mindre enn 0,05 av den brukte enheten Foreløpig tall Brudd i den loddrette serien Brudd i den vannrette serien Desimaltegn	.
ISBN 978-82-537-7869-3 Trykt versjon ISBN 978-82-537-7870-9 Elektronisk versjon ISSN 1891-5906 Emne: 06.90		..
Trykk: Statistisk sentralbyrå		:
		-
		*
		—
		,

Forord

Dette notatet dokumenterer prosedyrer og arbeidsoppgaver i forbindelse med innsamling av data og produksjon av egenmeldt sykefravær. Dokumentasjonen følger hovedinndelingen i arbeidsprosessene som er gitt i SSBs virksomhetsmodell.

Undersøkelsen om egenmeldt sykefravær utgjør sammen med registertall for legemeldt sykefravær sentral sykefraværsstatistikk. Statistikken skal belyse utviklingen i det samlede sykefraværet i Norge.

Dette notatet er også tilgjengelig på SSBs nettsider:
http://www.ssb.no/publikasjoner/etter_serie/not/.

Publikasjonen er skrevet av Christoffer Berge ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. I tillegg har Jørn Ivar Hamre, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk og Karin Synnøve Øiseth, Seksjon for datahåndtering og svartjeneste, bidratt.

Sammendrag

Den sentrale sykefraværsstatistikken skal belyse utviklingen i det totale sykefraværet, samt fordelt på ulike kjennemerket som næring, yrke, og ulike personlige kjennemerker ved de sykmeldte.

Sykefraværsstatistikken består av legemeldt og egenmeldt sykefravær. Det legemeldte sykefraværet er basert på et register hos NAV over alle sykemeldinger utfylt av leger (Sykemeldingsregisteret). Egenmeldt sykefravær er basert på en utvalgsundersøkelse til om lag 10 000 bedrifter som Statistisk sentralbyrå gjennomfører.

Dette notatet beskriver arbeidsoppgavene i forbindelse med innsamling av data og produksjon av egenmeldt sykefravær.

Noen av arbeidsoppgavene gjennomføres ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, som er faglig ansvarlig for statistikken. Seksjon for datahåndtering og svartjeneste er sentral i forbindelse med innsamling av data og gjennomføring av kontroller.

Kapittel 2 gir en kort beskrivelse av omfang, datakilder, utvalget, datainnsamlingen, kontroll og revisjon, samt definisjon av begreper.

Produksjonsprosessen – som blant annet omfatter innsamling av data, bearbeiding av utvalgsfil og estimering av det egenmeldte fraværet – beskrives i kapittel 3.

Usikkerhet og feilkilder samt sammenligning og sammenheng med annen statistikk omtales i henholdsvis kapittel 4 og 5.

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Innhold	5
1. Innledning	6
1.1. Bakgrunn og formål	6
1.2. Brukere og anvendelsesområder	6
2. Avklaring av behov, planlegging og utforming	7
2.1. Omfang	7
2.2. Datakilder	7
2.3. Utvalg	8
2.4. Datainnsamling.....	8
2.5. Kontroll og revisjon.....	8
2.6. Begreper og kjennemerker.....	9
3. Innsamling og klargjøring	11
3.1. Innsamling og kontroll av data.....	13
3.2. Trekking av nytt utvalg	15
3.3. Tilbakerapporterte sykefraværstall	16
3.4. Bearbeiding av utvalgsfil	19
3.5. Kort om utvalg og estimeringsmetode	35
3.6. Beskrivelse av faste oppdrag	44
3.7. Delregisterprosedyrer	52
3.8. Beskrivelse av andre oppgaver/rutiner	53
4. Usikkerhet og feilkilder.....	56
4.1. Måle- og bearbeidingsfeil	56
4.2. Frafallsfeil	56
4.3. Utvalgsfeil.....	56
4.4. Andre feil	56
5. Sammenlignbarhet og sammenheng med annen statistikk	57
5.1. Sammenlignbarhet over tid og sted.....	57
5.2. Sammenheng med annen statistikk	58
6. Filbeskrivelser	60
7. Referanser	63
Vedlegg A. Fremdriftsplan.....	64
Vedlegg B. Spørreskjema	65
Vedlegg C. Brev til nye bedrifter i utvalget	67
Vedlegg D. Følgebrev.....	69
Vedlegg E. Levering på altinn.no	70
Vedlegg F. Endring av kilde for antall ansatte	72
Vedlegg G. Gammel strata- og næringsinndeling	73
Vedlegg H. Gammelt estimeringsopplegg.....	75
Vedlegg I. Skjematisk oversikt over arbeidsoppgavene	77

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og formål

Formålet med sentral sykefraværsstatistikk er å belyse sykefraværet totalt sett og fordelt på ulike kjennemerker som kjønn, næring, yrke, arbeidsstedsfylke, osv. ved de sykemeldte. Dette skal blant annet danne grunnlaget for å utvikle og evaluere tiltak mot sykefravær.

Publiseringen startet i 2001 og erstattet de delvis summariske statistikkene som har dekket statlig og deler av privat sektor med en helhetlig statistikk, som skal dekke alle næringer og sektorer oglette sammenlikning mellom disse.

Sykefraværsstatistikken omfatter personer mellom 16 og 69 år og består av legemeldt og egenmeldt sykefravær. Statistikken er basert på et register hos NAV over legemeldte sykefraværet (Sykemeldingsregisteret) som omfatter alle arbeidstakere, og en utvalgsundersøkelse til om lag 10 000 bedrifter som dekker egenmeldt sykefravær.

Dette notatet beskriver produksjonsprosessen ved utarbeidelse av egenmeldt sykefravær.

Dokumentasjonsnotatet er i henhold til Statistisk sentralbyrås virksomhetsmodell for standardiserte arbeidsprosesser. Modellen består av syv hovedprosesser:

1. Avklaring av behov
2. Planlegging og utforming
3. Bygging
4. Innsamling
5. Klarkjøring
6. Analysere
7. Formidling

I dette notatet beskrives de ulike prosessene med unntak av prosess 6 (analysere). Prosess 1 og 2 omtales i kapittel 2. I kapittel 3 beskrives prosess 3-5, mens formidling (prosess 7) omtales i kapittel 5.

1.2. Brukere og anvendelsesområder

Viktige brukere av statistikken er myndighetene, partene i arbeidslivet, den enkelte bedrift og forskere. Statistikken er sentral i evalueringen av Intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen).

Følgende målsettinger har vært styrende i planleggingen av statistikken:

1. Mulighet for arbeidsgiver og bevilgende myndigheter til å foreta pålitelige utgiftsanslag.
2. Mulighet for partene i arbeidslivet til å vurdere effekten av ulike tiltak som settes i verk for å redusere sykefraværet.
3. Mulighet for å identifisere risikogrupper for å kunne sette i verk forebyggende tiltak.
4. Mulighet for sammenligning over tid som grunnlag for forskning på området.

2. Avklaring av behov, planlegging og utforming

2.1. Omfang

Opplysninger om egenmeldt sykefravær samlas inn ved å sende ut et spørreskjema til et tilfeldig utvalg av om lag 10 000 bedrifter hvert kvartal. Statistikken omfatter ikke selvstendig næringsdrivende eller vernepliktige. Videre omfatter statistikken ikke fravær grunnet barns sykdom eller omsorgs- og fødselspermisjoner.

Populasjonen for utvalgsundersøkelsen om egenmeldt fravær er alle bedrifter med ansatte og med virksomhet i Norge med noen få unntak. Grunnet problemer med å skaffe til veie pålitelig informasjon om egenmeldt sykefravær er bedrifter fra følgende næringer holdt utenfor utvalgsundersøkelsen:

Næringskode (SN07):	Navn på næringen:
01.62	Tjenester tilknyttet husdyrhold
06	Utvinning av råolje og naturgass
50	Sjøfart
88.993	Arbeidstrening for ordinært arbeidsmarked
88.994	Varig tilrettelagt arbeid
97	Lønnet husarbeid i private husholdninger
99	Internasjonale organer og organisasjoner

2.2. Datakilder

Opplysninger om det egenmeldte sykefraværet samlas som nevnt inn ved å sende ut skjema til et utvalg av bedrifter. Andre datakilder som benyttes er:

NAV Arbeidstakerregister (Aa-registeret)

Fra dette registeret hentes antall ansatte i bedriften, som benyttes ved kontroll av de rapporterte tallene (jf. kapittel 3.1), ved utvalgstrekkingen (jf. kapittel 3.2) og i estimeringen (jf. kapittel 3.5).

Arbeidstakerregisteret definerer en arbeidstaker som enhver som arbeider i annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse. Registeret holdes à jour ved at arbeidsgivere er pålagt, i følge Folketrygdloven § 25-1, å sende melding til trygdekontoret hver gang et arbeidsforhold starter eller opphører. Fristen for å sende melding er senest fredag i uken etter at arbeidsforholdet tar til eller opphører. Bare jobber med minst 4 timers gjennomsnittlig arbeidstid per uke registreres. Det er også en forutsetning at arbeidsforholdet skal være i minst 6 dager. Videre skal opphørsmelding sendes når arbeidstakeren har vært sammenhengende sykmeldt i 12 måneder ifølge Forskrift om arbeidsgiver- arbeidstakerregisteret. Det samme gjelder ved permisjoner/permittinger med eller uten lønn utover 14 dager. Arbeidstakerregisteret gir bl.a. informasjon om arbeidsforholdets start- og stoppdato, avtalt arbeidstid, næring og yrke.

Enhetsregisteret

Fra enhetsregisteret hentes opplysninger om bedriften personene med egenmeldt sykefravær arbeider i, som for eksempel næring og arbeidsstedsfylke.

Enhetsregisteret samordner opplysninger som finnes i ulike offentlige registre om næringer og offentlige etater.

2.3. Utvalg

Et tilfeldig utvalg av nærmere 10 000 aktive bedrifter trekkes fra Bedrifts- og foretaksregisteret i SSB.

En gang per år rullerer vi deler av utvalget, slik at noen bedrifter som har vært med tas ut, mens nye bedrifter trekkes inn. Bedrifter med lav trekksannsynlighet som tas ut av utvalget vil få et langt opphold før de trekkes inn i utvalget igjen i denne statistikken. De største bedriftene må være med hele tiden, mens de fleste andre bedriftene som trekkes ut, er med i ca. fire år av gangen. Det er en nedre grense på fire ansatte for at en bedrift skal kunne komme med i utvalget.

Trekkingen av nytt utvalg er kort beskrevet i kapittel 3.2.

2.4. Datainnsamling

Informasjonsbrev sendes ut siste uka i hvert kvartal til de foretakene som har bedrifter med i utvalget. Sykefraværstallene skal rapporteres tilbake innen fristen på ca. fem uker. Dersom foretaket ikke klarer å skille ut sykefraværstallene for den eller de utvalgte bedriftene, kan virksomheten kontakte Seksjon for datahåndtering og svartjeneste i Statistisk sentralbyrå for å avtale å gi tall for hele foretaket.

Til og med 4. kvartal 2008 ble det sendt ut papirskjema til alle bedriftene i utvalget. Fra 1. kvartal 2009 sendes ikke papirskjemaet ut lenger og bedriftene oppfordres til å levere tallene elektronisk. Tallene kan rapporteres elektronisk på to måter:

1. Via Altinn. Adressen er www.altinn.no, eller
2. Via Statistisk sentralbyrås innrapporteringskanal, Idun. Adressen er <https://idun.ssb.no>. SSB preprinter brukernavn og passord på følgebrevet.

De som ikke har mulighet til å rapportere elektronisk, må fra og med 1. kvartal 2009 bestille papirskjema via Skjematelefonen.

Fram til 2. kvartal 2003 var undersøkelsen basert på frivillig deltagelse. Opplysningsplikten ble innført fra og med 2. kvartal 2003 på grunn av dårlig svarprosent og sen skjemainngang.

2.5. Kontroll og revisjon

Det gjennomføres to typer kontroller:

Gyldighetskontroller; Disse verifiseringskontrollene inngår som siste ledd i dataregistreringen. De tar sikte på å avdekke eventuelle feil i form av verdier som logisk sett er uforenlig som følge av optisk avlesningsfeil, misforståelser eller unøyaktighet ved utfyllingen, herunder rene summeringsfeil.

Vurderingskontroller; Disse kontrollene tar sikte på å avdekke feilaktige ekstremverdier som kan oppstå ved feilrapportering eller ved at det gjeldende tallet på ansatte i bedriften (hentet fra NAV Arbeidstakerregister) ikke blir korrigert dersom dette avviker mye fra den gruppen av ansatte det rapporteres sykefravær for. I denne sammenheng benyttes en kontrollvariabel, sykefraværstilfeller per 100 ansatte. Større bedrifter som får ekstremverdier på denne variablen blir kontaktet for nærmere oppklaring.

Data fra foretaksskjemaene justeres også i forhold til den andelen ansatte de utvalgte bedriftene har i hele foretaket.

Før estimering kontrolleres også at nettoutvalgene i hvert nærings- og størrelsesstrata er tilstrekkelig store. Er nettoutvalget i enkelte strata for små, slår vi de sammen med "nabo"-stratum innen samme næring.

2.6. Begreper og kjennemerker

De viktigste begrepene og kjennemerkene er beskrevet nedenfor.

Sykefraværsprosent

Sykefraværsprosenten måler tapte dagsverk på grunn av egen sykdom i prosent av avtalte dagsverk.

Formel: $Sykefraværsprosent = (sykefraværsdagsverk * 100) / avtalte dagsverk$.

Sykefraværsdagsverk

Variabelen er definert som antall dagsverk som går tapt som følge av egen- eller legemeldt sykefravær. Dette er sykefraværsdager justert for stillingsandel og uføregrad.

Formel: $Sykefraværsdagsverk = sykefraværsdager X stillingsandel X sykeføregrad$

Stillingsandel kan ha verdier mellom 0 og 1 og sykeføregrad kan ha verdier mellom 0,2 og 1. Ett dagsverk tilsvarer med andre ord én sykefraværsdag for en person i full stilling (stillingsandel=1 (tilsvarer full stilling)) og som er helt sykmeldt (sykeføregrad = 1 (tilsvarer 100 % sykmelding)).

Sykefraværsdag

En dag man normalt skulle vært på jobb men ikke er det på grunn av egen sykdom. Antall sykefraværsdager i et sykefraværstilfelle er lik antall kalenderdager innenfor statistikkperioden som sykefraværstilfelle gjelder fratrukket lørdager, søndager og offisielle fridager som skjærtorsdag og 1. mai. For personer på aktiv sykmelding vil også dager de er på jobb teller som sykefraværsdager.

Sykeføregrad

Om en arbeidstaker er helt eller delvis sykmeldt, og med hvilken grad, angis med sykeføregrad som kan ha verdier mellom 0,2 og 1, hvor 1 vil si helt sykmeldt. Et sykefraværstilfelle kan bestå av flere sykmeldinger med ulik sykeføregrad. I slike tilfeller beregnes det et gjennomsnitt for hele sykefraværstilfelle.

For egenmeldt fravær er sykeføregraden satt til 1 i sykefraværsstatistikken.

Avtalte dagsverk

Formel: $Avtalte dagsverk = avtalte arbeidsdager X stillingsandel X feriekorrigeringsfaktor$

Stillingsandel og feriekorrigeringsfaktor kan variere mellom 0 og 1.

Avtalte arbeidsdager

Det antall arbeidsdager en person har avtalt med sin arbeidsgiver å jobbe i en periode. Dette finnes det ikke tilgjengelig informasjon om for hvert enkelt arbeidsforhold. I statistikken har vi derfor valgt å definere avtalte arbeidsdager som antall kalenderdager som arbeidstakerforholdet gjelder fratrukket helgedager og generelle fridager som for eksempel 17. mai. Denne antakelsen om når folk jobber og når de har fri vil for mange enkeltpersoner gi feil i antall avtalte arbeidsdager. På aggregert nivå, og når vi ser over en gitt periode, mener vi allikevel at denne tilnærmingen treffer rimelig bra

Feriekorrigeringsfaktor

Gjennomsnittlig feriefravær i kvartalet fordelt etter kjønn og næring beregnes fra Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) og omgjøres i sykefraværsstatistikken til en feriekorrigeringsfaktor som kan variere mellom 0 og 1.

Stillingsandel

Stillingsandel = avtalt arbeidstid per uke / 37,5.

Andelen tillates verdier mellom 0 og 1. Vi legger altså til grunn at en full stilling tilsvarer 37,5 timer avtalt arbeidstid per uke. Mange har en jobb der timetallet for full stilling er lavere eller høyere enn 37,5 timer per uke. For sykefraværsprosenten vil dette ikke bety så mye siden feilen vi gjør i beregning av stillingsandel slår likt ut både i teller (sykefraværdagsverk) og nevner (avtalte dagsverk).

Avtalt arbeidstid

I arbeidstakerregisteret blir avtalt arbeidstid for den enkelte nå rapportert i uketimetall med to desimaler, mens dette før ble delt inn i intervallene heltid (30 timer per uke og over), lang deltid (20-29 timer per uke) eller kort deltid (4-19 timer per uke). Sykefraværsstatistikken har ikke begynt å bruke den nøyaktige rapporteringen ennå, fordi vi er inne i en periode der det er ugunstig å legge om produksjonen. For å anslå avtalt arbeidstid eksakt, brukes derfor gjennomsnittet av avtalt arbeidstid fra AKU innenfor gruppene med avtalt arbeidstid 4-19 timer, 20-29 timer og 30 timer eller mer per uke, delt etter kjønn. Disse verdiene knyttes så til tilsvarende arbeidsforhold i arbeidstakerregisteret.

Sektor

Sektor fordeles etter følgende grupper: statlig forvaltning, kommunal forvaltning og privat sektor/offentlig næringsvirksomhet.

Statsforvaltningen består av stats- og trygdeforvaltningen (inkludert helseforetakene), Norges Bank og statlige låneinstitusjoner.

Kommunal forvaltning består av kommuner og fylkeskommuner - som omfatter virksomhet som ikke er næringsrettet, som f.eks. skole, vei og kultur.

Privat sektor/offentlig næringsvirksomhet består av privat næringsvirksomhet og statens forretningsdrift (inkluderer bl.a. Statsbygg, Luftfartsverket), statlig eide foretak (inkluderer bl.a. Statoil, Telenor, Posten, NSB, Statkraft AS, NRK, Mesta), statsforetak (inkluderer bl.a. Statskog SF, Statnett SF), kommunal forretningsdrift (inkluderer kommunale foretak (KF) og interkommunale selskap (IKS)) og selvstendige kommuneforetak (f.eks. kommunale kraft- og vannselskap).

3. Innsamling og klargjøring

Dette kapittelet gjennomgår arbeidsoppgavene i forbindelse med produksjon av egenmeldt sykefravær. Noen oppgaver gjennomføres ved Seksjon for arbeidsmarked (S260), mens noen oppgaver gjennomføres ved Seksjon for datahåndtering og svartjeneste (S850) og andre seksjoner på Kongsvinger.

Ansvarsforhold per mai 2010:

- Seksjon for arbeidsmarked: Christoffer Berge
- Seksjon for datahåndtering av svartjeneste: Karin Synnøve Øiseth

Kort oppsummering av arbeidsoppgavene/rutinene ved Seksjon for arbeidsmarked (S260):

1. Trekking av nytt utvalgt – kapittel 3.2
2. Lage tilbakerapporterte sykefraværstall – kapittel 3.3
3. Bearbeiding av utvalgsfil – kapittel 3.4
4. Estimering av det egenmeldte sykefraværet – kapittel 3.5
5. Beskrivelse av faste oppdrag – kapittel 3.6
6. Delregisterprosedyrer – kapittel 3.7
7. Diverse oppgaver/rutiner – kapittel 3.8

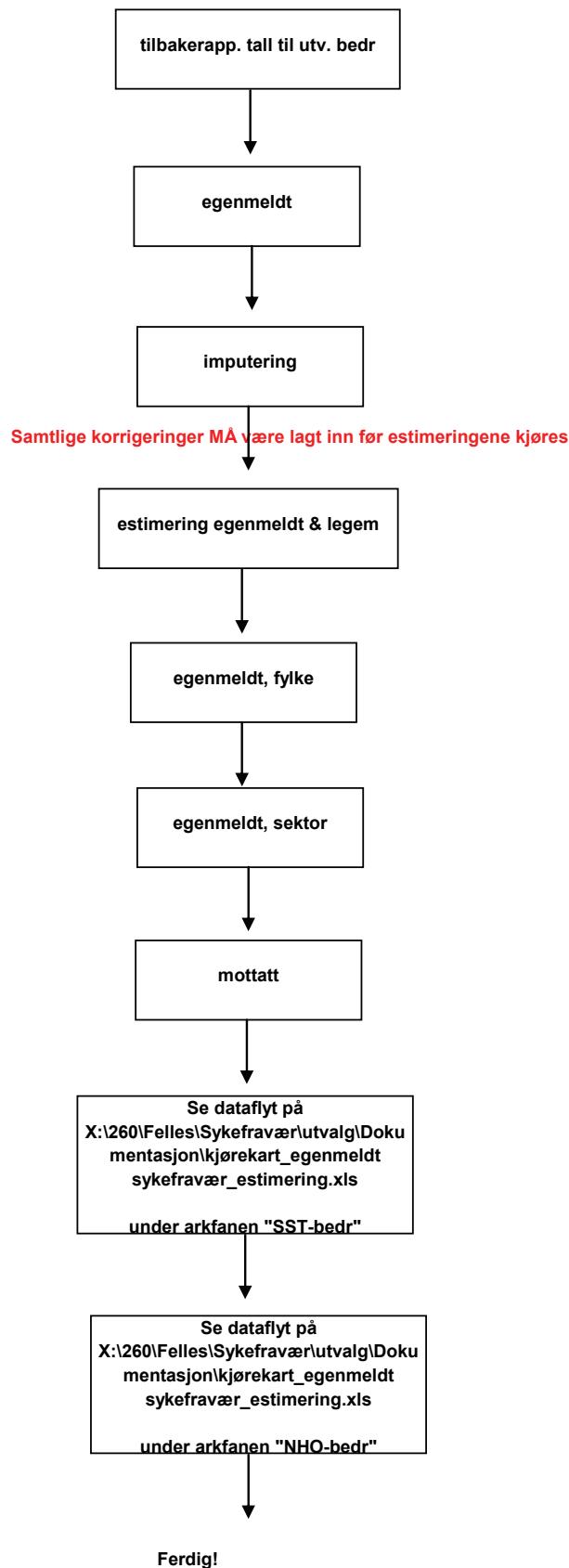
Trekking av nytt utvalg gjøres én gang per år og starter medio desember. De øvrige oppgavene gjennomføres hvert kvartal og i henholdt til fremdriftsplanen (se vedlegg A). Arbeidsoppgavene er beskrevet i kapittel 3.2 - 3.8.

Utsending av informasjonsbrev og skjema, mottak av dataene (papirskjema, elektronisk leverte tall) og kontroller gjennomføres av blant annet seksjon 850. Disse oppgavene er kort beskrevet i kapittel 3.1.

Overordnet flytdiagram – kvartalsoppgavene:

Overordnet kjøresystem for egenmeldt sykefraværssstatistikk, kvartalsstatisikk

Her står kun hvilke arkfaner som kjøres i hvilken rekkefølge i Excel-dokumentet:
X:\260\Felles\Sykefravær\dokumentasjon\Kjøresystem_UHH.xls

3.1. Innsamling og kontroll av data

Innsamling av data

Informasjonsbrev til nye bedrifter i utvalget

Hvert år rulleres deler av utvalget, se kapittel 3.2. I slutten av januar sendes det et informasjonsbrev til de nye bedriftene i utvalget. Flerbedriftsforetak kan delta med flere bedrifter, og disse ramser opp på baksiden av brevet. Bedrifter som er nye merkes. Eksempel på brev til flerbedriftsforetak er vist i vedlegg C.

Oppdatering av brevene gjøres av Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. Preprinting og utsending gjøres av S850.

Informasjonsbrev (følgebrev)

Hvert kvartal sendes det et informasjonsbrev til alle bedriftene som deltar i undersøkelsen (se vedlegg D). Brevene sendes til foretakets adresse dersom ikke annet er avtalt. Oppdatering og utsending av informasjonsbrevet gjøres av seksjon 850. For flerbedrifter gis det opplysninger på baksiden av brevet om hvilken underliggende bedrift som er med i undersøkelsen. Også tilbakerapporterte sykefraværstall for bedriften står oppført på baksiden av brevet (se kapittel 3.3). Det sendes ut et brev per bedrift som er med i undersøkelsen, det vil si at flerbedriftsforetak kan få flere brev.

Fra og med 1. kvartal 2009 droppes utsending av skjema fordi SSB ønsker at bedriftene skal rapportere via Internett – det vil si via Altinn.no eller SSBs innrapporteringskanal Idun (se kapittel 3.8 for mer informasjon). Bedrifter som likevel ønsker å levere på skjema kan bestille dette via en egen døgnåpen skjematelefon (se kapittel 3.8 og vedlegg D).

Brosyre med informasjon om hvordan man lever egenmeldt sykefravær på altinn.no (se vedlegg E) vedlegges informasjonsbrevet.

Purring og vedtak om tvangsmulkt

Seksjon for datahåndtering og svartjeneste har også ansvaret for utsending av purrebrev med varsel om tvangsmulkt og brev med vedtak om tvangsmulkt.

Alle disse brevene sendes ut i henhold til fristene angitt i Fremdriftsplanen, jf. vedlegg A.

Delregisteret

Seksjon for datahåndtering og svartjeneste (S850) oppretter nytt delregister (29KKYY, K=qvartal, Y=år) og oppdaterer delregisteret. S850 foretar med jevne mellomrom spørninger mot Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) for å se om det har skjedd endringer, for eksempel om bedriften har fått ny adresse, om bedriften er slettet/opphevet eller om den har fått ny ”foretakslink” (det vil si bedriften har fått ”ny eier”). Det er gitt en kort beskrivelse av delregisteret i kapittel 3.7.

Altinn og Idun

Seksjon 850 sender bestilling av abonnementsfil i Altinn til Servicemanager. I tillegg laster S850 bedriftene inn i Idun og tester noen bedrifter i ”Iduntest”.

Kontroll av data

To typer kontroller gjennomføres av seksjon 850:

- Logiske kontroller
- Vurderingskontroller

Logiske kontroller (absolutte kontroller)

Disse kontrollene tar sikte på å avdekke eventuelle feil i form av verdier som logisk sett er uforenlig som følge av optisk avlesningsfeil, misforståelser eller

unøyaktighet ved utfyllingen, herunder rene summeringsfeil. Kontrollene foretas på alle tre nivåer der det er mulig, det vil si for menn, kvinner og i alt.

Etter hvert som stadig flere leverer elektronisk har det blitt færre logiske feil.

Følgende kontroller gjennomføres:

1) 'Antall personer med sykefravær' > 'Antall ansatte i bedriften'

Kontroll av bedrifter hvor antall personer med sykefravær er høyere enn antall ansatte i bedriften.

Dette kan skyldes at registeret ikke er oppdatert når det gjelder antall ansatte eller at bedriften ikke har avgrenset registreringen til den utvalgte enheten. Tall for hele foretaket kan være tatt med, eller man har basert seg på en annen enhet enn den utvalgte. Dette kan blant annet skyldes at tall for den opprinnelige utvalgte bedriften ikke er så lett tilgjengelig. Dette må oppklares og totaltallet for den gruppen av ansatte som de oppgitte sykefraværstallene bygger på, må angis.

Denne kontrollen kan kun gjennomføres for i alt – tallene. Antall ansatte i bedriften hentes fra BoF (siste tilgjengelige tall).

2) 'Antall sykefraværstilfeller' < 'Antall personer med sykefravær'

Kontroll av bedrifter hvor antall sykefraværstilfeller (antall egenmeldinger) er lavere enn antall personer med sykefravær.

Dette kan skyldes at noen sykefraværstilfeller er glemt eller at enkelte personer med legemeldt sykefravær er kommet med i oppstillingen i denne kolonnen. Det kan også skyldes at en person starter en egenmelding i slutten av forrige kvartal som fortsetter inn i neste kvartal. I slike tilfeller må personen/egenmeldingen telles i begge kvartalene.

3) 'Antall sykefraværsdager' > 3 x 'Antall sykefraværstilfeller'

(Alternativt: 'Antall sykefraværsdager' / 'Antall sykefraværstilfeller' > 3)

Kontroll av bedrifter hvor antall sykefraværsdager er høyere enn tre ganger antall sykefraværstilfeller.

Kontrollen utføres for de som ikke har utvidet ordning – det vil si bedrifter som ikke er en IA-bedrift.¹ Feil her kan tyde på at sykefraværstilfeller (legemeldte) utover tre dager også er regnet med.

4) 'Antall sykefraværsdager' > 8 x 'Antall sykefraværstilfeller'

Tilsvarende kontroll 3). Kontrollen utføres kun for de som har utvidet ordning – det vil si for IA-bedrifter.

5) 'Antall sykefraværsdager' < 'Antall dagsverk med sykefravær'

Kontroll av bedrifter hvor antall sykefraværsdager er lavere av antall dagsverk med sykefravær.

Her er enten dagsverkene utregnet feil, eller det er tatt med for få sykefraværsdager i denne kolonnen. Hvis antall dagsverk er svært høyt i forhold til de oppførte sykefraværsdagene, kan det tyde på at bedriften har oppgitt *timeverk* i stedet for dagsverk. En mulig test er å dividere på 7,5 og se om dette gir et mer rimelig tall i forhold til antall sykefraværsdager. Imidlertid kan det aksepteres mindre avvik fra denne hovedregelen, da normalarbeidstid kan variere fra bransje til bransje.

6) 'I alt' ≠ 'Menn' + 'Kvinner' (gjelder alle kolonner)

Kontroll av bedrifter hvor I alt-en er ulik summen av menn og kvinner.

¹ IA = Avtale om inkluderende arbeidsliv.

"I alt" - kolonnen må være utfylt før filen oversendes fagseksjonen. Det forekommer at bedriftene kun oppgir tall for ett av kjønnene uten at "I alt" - raden er utfylt. Her settes det 0 for menn/kvinner med blanke verdier og summen settes følgelig lik de oppgitte verdiene for menn/kvinner. Et unntak her er større bedrifter som vi må anta ikke er typiske manns- eller kvinnedominerte bedrifter. Hvis det forekommer slike bedrifter bør disse kontaktes.

Sumtallene må ellers stemme. Åpenbare summeringsfeil rettes uten at kontaktpersonen ringes opp. Hvis det imidlertid ikke er samsvar mellom tallene for menn og kvinner i noen kolonne (hvis sumtallene gjennomgående er for lave/høye), må dette oppklares.

I Altinn og Idun (webskjemaene) ligger det summeringskontroller. Denne kontrollen er derfor mindre aktuell nå som de fleste skjemaene (over 90 prosent) leveres elektronisk.

7). Koding av 0 og blank

Er det ført opp 0 i "I alt" kolonnen settes alt sykefravær lik null. Er det ført opp 0 på bare en av variablene i "I alt" kolonnen, settes også alt sykefravær lik 0. Dette gjelder også for menn/kvinner dersom det forekommer 0 på en av variablene. Som en hovedregel skal det ikke være blanke felt i kolonner (det vil si for menn/kvinner/i alt) der det forekommer 0.

8) Når spørsmål om bedriften har gitt anledning til egenmeldingsperiode utover 3 sammenhengende kalenderdager ikke er fylt ut

Seksjon 850 fyller da ut i henhold til det bedriften har svart tidligere. Dette er det ikke så mye av lenger, da elektroniske skjema krever at dette feltet fylles ut.

Vurderingskontroller

Dette er kontroller som primært tar sikte på å avdekke ekstreme feilverdier som kan påvirke estimeringen av måltallene. Det er snakk om å vurdere sykefraværstallene i forhold til antall ansatte og finne verdier som logisk sett er «riktige», og som dermed ikke fanges opp av de absolutte kontrollene, men som ligger på et usannsynlig høyt eller lavt nivå og er potensielle feilkilder. Disse kontrollene begrenser seg til de større bedriftene, i hovedsak stratum 4 og 5. Seksjon 260 er hovedansvarlig for vurderingskontrollene.

Det er imidlertid også viktig å kontrollere de mindre bedriftene. Små bedrifter med ekstreme verdier har stor vekt og kan få stor betydning.

Fra og med 4. kvartal 2005 gjennomføres vurderingskontrollene av seksjon 850 etter hvert som skjemaene kommer inn. I tillegg gjennomføres vurderingskontroller av seksjon 260 etter at filen med sykefraværstallene er overført. Grunnen til at det gjennomføres ytterligere kontroller er blant annet at det benyttes et annet tall på antall ansatte i disse kontrollene. S260 benytter antall ansatte på referansedatoen (som er tirsdag før siste onsdag i siste måned i kvartalet), mens i de løpende kontrollene som gjennomføres av S850 benytter siste tilgjengelige ansatt tall i BoF.

Overføring av kvartalsfiler til Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Dette dreier seg om etablering av den kvartalsfilen som danner grunnlaget for arbeidet med vurderingskontroller, imputering og estimering av måltall på fagseksjonen. Kvartalsfilen overføres i henhold til Fremdriftsplanen (se vedlegg A).

3.2. Trekking av nytt utvalg

Et tilfeldig utvalg av nærmere 10 000 aktive bedrifter trekkes fra Bedrifts- og foretaksregisteret i SSB. Bedriftene stratifiseres etter næring og størrelse. Etter størrelse deles populasjonen inn i fem grupper avhengig av antall ansatte i

bedriften. Etter næring er trekkpopulasjonen hovedsakelig stratifisert etter tosiffer NACE næring. For at ingen av næringsstrataene skal bli for små har vi slått sammen enkelte tosiffer næringer. Dette sikrer god representasjon i alle næringer og blant store og små bedrifter. Systematisk trekking sikrer en relativt god geografisk spredning av bedriftene i utvalget.

Alle bedrifter innenfor samme nærings- og størrelsesstratum har samme sannsynlighet for å bli trukket ut. Treksannsynligheten øker fra størrelsesstratum til størrelsesstratum, slik at ingen små bedrifter (færre enn 4 ansatte) skal trekkes ut, mens alle store bedrifter blir trukket ut. På denne måten dekker undersøkelsen rundt 36 prosent av alle ansatte, mens vi sender ut skjema til 5,5 prosent av bedriftene.

En gang per år rullerer vi deler av utvalget, slik at noen bedrifter som har vært med tas ut, mens nye bedrifter trekkes inn. Bedrifter med lav trekksannsynlighet som tas ut av utvalget vil få et langt opphold før de trekkes inn i utvalget igjen i denne statistikken. De største bedriftene må være med hele tiden, mens de fleste andre bedriftene som trekkes ut, er med i ca. fire år av gangen.

Nytt utvalg for år t+1 trekkes i medio desember år t.

Utvalgsplan, trekkingen og oppdateringen av utvalget er dokumentert i Hamre og Berge (2009).

3.3. Tilbakerapporterte sykefraværstall

Bedriftene som er med i utvalget får tilbakerapporterte tall for alt sykefravær i kvartalet (egenmeldt + legemeldt sykefravær) for bedriften selv, næringsgruppen bedriften tilhører og for hele landet. Næringsgruppene tilsvarer de næringsgruppene som utvalget er stratifisert etter.²

De tilbakerapporterte tallene ble preprintet på baksiden av papirskjemaet til og med 4. kvartal 2008. Fra og med 1. kvartal 2009 blir tallene preprintet på baksiden av informasjonsbrevet (flerbedriftsforetak får ett brev per bedrift som deltar i undersøkelsen). De tilbakerapporterte tallene gjelder for kvartal k-2 og samme kvartal året før. For eksempel ble det på informasjonsbrevet for 2. kvartal 2010 preprintet tall for 4. kvartal 2008 og 4. kvartal 2009.

Programmene beskrevet nedenfor kjøres senest et par uker før informasjonsbrevet sendes ut. Fristene fremkommer av fremdriftsplansen (se vedlegg A).

Datafilene

Systemet krever følgende inputfiler:

- Fil med tapte sykefraværsdagsverk (tellerfil) fra legemeldt sykefravær:
- **SYKEFR/register/wk24/sykemeld_kv/gYYYYkK.sas7bdat**
- Fil med tapte dagsverk (nevnerfil) fra legemeldt sykefravær:
- **SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat**
- Fil med egenmeldt sykefravær (fra trekkingen):
- **SYKEFR/utvalg/trekking/wk24/utvalg2009.sas7bdat**
- Filer med egenmeldt sykefravær for år t og kvartal k-2 og for år t-1 og k-2:
- **SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat**

der Y=år (fire siffer) og K=kvartal (ett siffer).

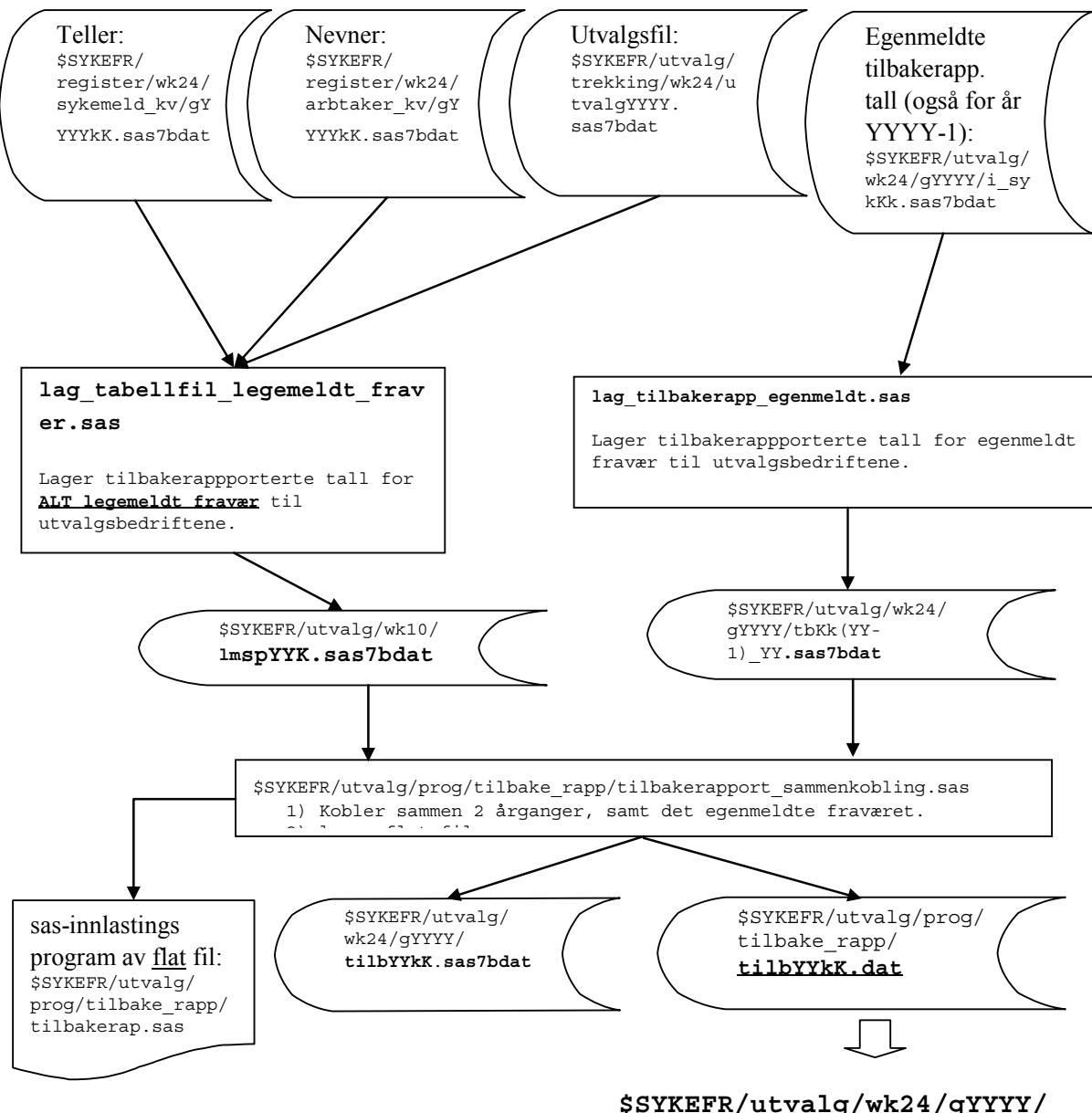
Filene brukes i henhold til fysisk dataflytdiagram.

² Til og med 2008-utvalget var det 42 næringsstrata, mens det fra og med 2009 (ny næringsstandard) er 45 næringsstrata, se Hamre og Berge (2009).

Fysisk dataflytdiagram

Oppdatert fysisk dataflytdiagram er dokumentert i
X:\260\Felles\Sykefravær\dokumentasjon\kjøresystem_UHH.xls.

Fysisk dataflytdiagram for tilbakerapporterte tall:

Beskrivelse av programmene

Systemet består av tre sas-programmer. Programmene er lagret på linux under katalogen:

\$SYKEFR/utvalg/prog/tilbake_rapp

Programmene er beskrevet under og kjøres i den rekkefølgen de står her (som er i henhold til fysisk dataflytdiagram beskrevet over).

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i SAS-programmene.

Program 1: lag_tabellfil_legemeldt_fraver.sas

Dette programmet lager tilbakeraffertete tall for alt legemeldt fravær.
Programmet leser inn tellerfil (tapte sykefraværsdagsverk) og nevnerfil (avtalte dagsverk) og kobler disse sammen.

Filer inn:

\$SYKEFR/register/wk24/sykemeld_kv/gYYYYkK.sas7bdat
\$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/trekking/wk24/utvalg2009.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk10/lmp_yyk.sas7bdat, der yy = år (to siffer) og k=kvartal (ett siffer).

Programmene etter gamle næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-område og heter:

lag_tabellfil_legemeldt_fraver_sn02.sas

Program 2: lag_tilbakerapportert_egenmeldt.sas

Dette programmet lager tilbakerapportering av egenmeldt fravær. Programmet består av tre deler:

- Del 1: her etableres eldste kvartalsfil (år t-1 og kvartal k-2).
- Del 2: her etableres nyeste kvartalsfil (år t og kvartal k-2)
- Del 3: her kobles del 1 og 2 sammen

I del 1 og 2 lages sykefraværsprosenten for bedriftene.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat (to filer: for år t og kvartal k-2 og for t-2 og k-2)

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tbKkYY_YY.sas7bdat

Programmene etter gamle næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-område og heter:

lag_tilbakerapportert_egenmeldt_sn02.sas

Program 3: tilbakerapportert_sammenkobling.sas

Dette programmet kobler sammen legemeldt- og egenmeldtfiler fra program 1 og 2 over. Programmet lager en flat fil som skal overføres til Seksjon for datahåndtering og svartjeneste.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk10/lmp_yyk.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tbKk(YY-1)_YY.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tilbYYkK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/prog/tilbake_rapp/tilbYYkK.dat

Gammel program ligger på samme linux-område og heter:
tilbakerapportert_sammenkobling_gml.sas

Prosedyre etter siste program

Etter at siste program er kjørt gjøres følgende:

- Kontrollerer at filen er korrekt og sjekker noen bedrifter. Totaltall og tallene for næringsgruppe skal stemme med det som er publisert.

- Program 3 som er beskrevet over genererer en flat fil som skal overføres til S850. Kopier fila tilbYYkK fra linux-området \$SYKEFR/utvalg/prog/tilbake_rapp/ over på linux-området som S850 har tilgang til: \$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYYk.
- Send deretter e-post til Grethe Johnsrud (med kopi til Karin Synnøve Øiseth) om at fila er klar.

3.4. Bearbeiding av utvalgsfil

Oppdatering og utsending av brev til nye bedrifter (se eksempel i vedlegg **Feil! Fant ikke referansekilden.**) gjøres av Seksjon for datahåndtering og svartjeneste (S850). Også brev med varsel om tvangsmult og brev med vedtak om tvangsmult oppdateres og sendes ut av S850, jf. kapittel 3.1. Brevene sendes ut i henhold til fremdriftsplanen, se vedlegg A. Brev med varsel om tvangsmult sendes ikke til bedrifter i statlig forvaltning, det vil si ikke til bedrifter med sekertkode 110.

På dato angitt i fremdriftsplanen overføres en sas-fil med alle bedriftene til S260. Bearbeidingen av utvalgsfilen er beskrevet nedenfor.

Bearbeidinga av utvalgsfila består av to deler:

- Del I: Prosedyre for nærings- og stratainndeling og ekstremverdikontroller
- Del II: Imputering av sykefraværstall

Del I

Her hentes inn tall for antall ansatte fra NAV Arbeidstakerregister (Aa-registeret) og næring. I tillegg inndeles utvalget i fem størrelsesstrata og 45 næringsstrata.³ Videre gjennomføres det vurderingskontroller og det imputeres tall på de underliggende bedriftene/avdelingene basert på samlet foretaksrapportering.⁴

Liste med vurderingskontroller oversendes S850 for kontroll. Etter bearbeidingen av utvalgsfilen (beskrevet i kapittel 3.4) rettes utvalgsfilen på bakgrunn av resultatene fra vurderingskontrollen. Deretter kjøres estimeringsprogrammene (se kapittel 3.5).

Del II

Ikke alle bedrifter kan oppgi tall for alle fire sykefraværsvariablene som vi spør etter (se spørreskjema i vedlegg **Feil! Fant ikke referansekilden.**).⁵ I denne delen imputeres det verdier der dette mangler. At respondenten (bedriften) ikke svarer på ett eller flere spørsmål kalles for partielt frafall. En forutsetning for denne typen imputering er at minst én variabel er utfylt og at bedriften har status som svarbedrift. Bedrifter som unnlater å svare (kalles for enhetsfrafall) blir dermed ikke berørt av denne imputeringen. Svarprosenten er upåvirket av del II.

Imputeringen går ut på å beregne gjennomsnittsverdier på nærings- og størrelsesstratumsnivå som vi multipliserer med verdier på beslektede variabler for de bedriftene som mangler verdi på den aktuelle variabelen.

Dataflytdiagram og de enkelte sas-programmene er beskrevet nedenfor.

Datafilene

Systemet (del I og II) krever følgende inputfiler:

³ 42 næringsstrata til og med 4. kvartal 2008. 45 næringsstrata fra og med 1. kvartal 2009. Se Hamre og Berge (2009).

⁴ En del foretak kan ikke gi tall for de underliggende utvalgsbedriftene. Disse gis anledning til å levere samlet tall for hele foretaket som vi fordeler (imputerer) på de underliggende bedriftene.

⁵ Antall personer med egenmeldt sykefravær, antall egenmeldinger, antall egenmeldte sykefraværsdager og antall dagsverk med egenmeldt sykefravær.

- Fil fra S850:
- **\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sfYYYYkK.sas7bdat**
- Fil med arbeidstakertall:
- **\$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat**
- Fil med egenmeldt sykefravær (fra trekkingen):
- **\$SYKEFR/utvalg/trekking/wk24/utvalgYYYY.sas7bdat**

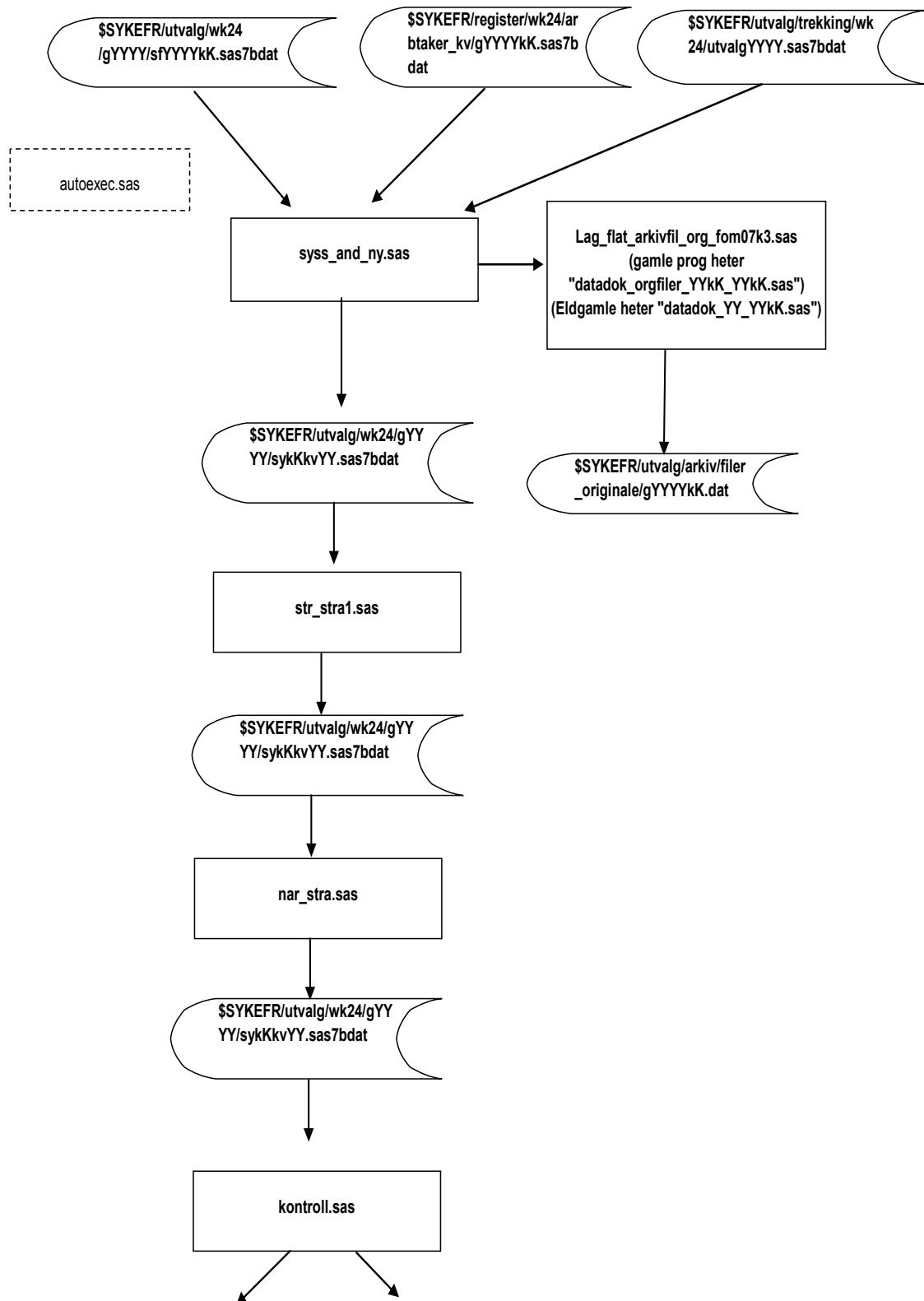
der Y=år (fire siffer) og K=kvartal (ett siffer).

Filene brukes i henhold til fysisk dataflytdiagram.

Del I: Prosedyre for nærings- og stratainndeling og ekstremverdikontroller

Fysisk dataflytdiagram

Kjøresystem for egenmeldt sykefraværsstatistikk, kvartalsstatisikk, Stratainndelinger og ekstremverdikontroller

Beskrivelse av programmene

Del I består av åtte sas-programmer. Programmene er lagret på linux under katalogen:

\$SYKEFR/utvalg/prog/

Programmene er beskrevet under og kjøres i den rekkefølgen de står her (som er i henhold til fysisk dataflytdiagram beskrevet over).

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i sas-programmene.

Program 1: syss_and_ny.sas

Dette programmet består av to deler:

- Del 1: leser inn og kontrollerer mottatt fil (sykefraværstallene) fra S850
- Del 2: etablerer arbeidstakerfil: henter inn antall ansatte og næring

I dette programmet benyttes det en rekke ulike variabler for antall ansatte:

ansatt_t	= antall ansatte i alt fra Aa-registeret.
ansatt_m	= antall ansatte menn fra Aa-registeret
ansatt_k	= antall ansatte kvinner fra Aa-registeret
nansatte	= antall ansatte i alt fra Aa-registeret. Samme som ansatt_t fra 1. kvartal 2005. Før dette ble antall ansatte fra skjema benyttet.
ansatte	= antall ansatte fra original fil (trekk-fila)
h_var3_n	= antall ansatte fra delregisteret
ans_bof	= antall ansatte fra oppdatering i BoF i nærheten av refdato ⁶
ansatt_skjema	= antall ansatte fra skjema – gamle tall. Benyttes ikke.

Det er nansatte, ansatt_m og ansatt_k som benyttes. Variablene angir antall ansatte på referansedatoen (refdato).⁶ De andre ansatt-variablene brukes kun i kontrollarbeidet.

Tidligere ble antall ansatte i bedriften preprintet på skjemaet, og bedriftene ble bedt om å oppgi korrekt tall dersom antall ansatte hadde endret seg. Fra og med 1. kvartal 2005 ble dette spørsmålet bare stilt til nye bedrifter i utvalget. Årsaken var et ønske om å redusere oppgavebyrden samt at vi har opplysninger om antall ansatte i NAV Arbeidstakerregister (Aa-registeret). Fra 1. kvartal 2008 ble spørsmålet droppet også til nye bedrifter, og vi benytter nå kun tall for ansatte fra Aa-registeret. Betydningen av å gå fra å bruke antall ansatte oppgitt på skjema til antall ansatte fra Aa-registeret er dokumentert i vedlegg F. Resultatene fra disse undersøkelsene antyder at dette hadde liten betydning på tallene for egenmeldt sykefravær.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sfYYYYkK.sas7bdat
\$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/trekking/wk24/utvalgYYYY.sas7bdat

der Y=år (fire siffer) og K=kvartal (ett siffer).

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

⁶ Refdato = tirsdag før siste onsdag i siste måned i kvartalet (mars, juni, september og desember).

Program 2: str_str1.sas

I dette programmet lages størrelsesstrata variabelen (variabelnavn ”strat”). Bedriftene deles inn i fem strata, avhengig av antall ansatte i bedriften og næring.

Tabell 3.1 viser inndelingen som gjelder fra og med 2009-utvalget. Vedlegg G viser inndelingen som ble anvendt på tidligere utvalg. Når utvalget trekkes vil det ikke være noen bedrifter i størrelsesstrata 1 (cut-off strata). Men etter trekketidspunktet vil noen bedrifter redusere antall ansatte, og dermed havne i strata 1.

Inndelingen nedenfor lages ved hjelp av makroen ”str_gr” i programmet \$SYKEFR/prog/makroer/nargr_strgr.sas.

**Tabell 3.1 Inndeling av antall ansatte i ulike størrelsesgrupper etter næring (SN07).
2009**

Næring, 2-siffer NACE (SN07)	Størrelsesstrata				
	1 cut-off	2	3	4	5 Fulltelling
01-03,13-15, 45, 47, 66, 94, 96	1-4	5-9	10-19	20-49	50+
05, 07, 08, 09.9, 10-12, 16-18, 23, 25, 31-43, 46, 49, 52, 55, 56, 58, 59, 60, 62, 63, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 77-82, 85, 90-93, 95	1-4	5-19	20-49	50-99	100+
06+09.1, 19-22, 24, 26-30, 50, 51, 53, 61, 64, 65, 72, 75, 84, 86-88	1-4	5-19	20-99	100-249	250+

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Program 3: nar_str.sas

I tillegg til å dele inn utvalget i 5 størrelsesstrata (se program 2), deles utvalget også inn i 45 næringsgrupper fra og med 2009-utvalget. I tidligere utvalgt (etter SN02) ble utvalget delt inn i 42 næringsgrupper, jf. vedlegg G.

Inndelingen i næringsgrupper skjer i programmet **nar_str.sas**. Tabell 3.2 viser næringsgruppene som gjelder fra og med 2009-utvalget. Dette utvalget er trukket etter ny næringsstandard (SN07).

Inndelingen nedenfor lages ved hjelp av makroen ”narny_str” i programmet \$SYKEFR/prog/makroer/nargr_strgr.sas.

Tabell 3.2 Næringsstrata, fra og med 2009-utvalget (SN07)**Næringsstrata**

-
- 01 Jordbruk, skogbruk, fiske
 02 Bergverksdrift
 03 Oljeutvinningstjenester
 04 Næringsmiddel-, drikkevare og tobakkindustri
 05 Tekstil-, beklednings-, lærwareindustri
 06 Trelast- og trevareindustri
 07 Trykking, grafisk industri
 08 Petrolums- og kullvareindustri, kjemisk og farmasøytsk industri
 09 Gummivare-, plast- og mineralproduktindustri
 10 Metallindustri
 11 Metallvareindustri
 12 Data- og elektrisk utstyrssindustri
 13 Maskinindustri
 14 Transportmiddelindustri, utenom skip, med mer
 15 Produksjon av skip, båter og oljeplatfromer
 16 Møbel og annen industri
 17 Elektrisitet, gass, damp, varmtvann
 18 Vann, avløp og renovasjon
 19 Bygge- og anleggsvirksomhet
 20 Motorvognrep og -handel
 21 Agentur- og engroshandel
 22 Detaljhandel, unntatt motorvogner
 23 Landtransport og rørtransport
 25 Lufttransport
 26 Lagring og tjenester tilknyttet transport
 27 Posttjenester
 28 Overnatningsvirksomhet
 29 Serveringsvirksomhet
 30 Forlag, film-, TV-programmer, kringkasting
 31 IKT-virksomhet
 32 Finansieringsvirksomhet
 33 Forsikringsvirksomhet og pensjonskasse
 34 Finansiell tjenesteyting
 35 Omsetning og drift av fast eiendom
 36 Juridisk tjenesteyting, hovedkontortjenester, konsulentvirksomhet
 37 Forsikring og utviklingsarbeid
 38 Faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet ellers
 39 Forretningsmessig tjenesteyting ellers
 40 Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring
 41 Undervisning
 42 Helsejenester
 43 Pleie og sosial omsorg
 44 Kultur, underholdning og fritid
 45 Annen tjenesteyting
-

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Program 4: kontroll.sas

I dette programmet foretas det kontroller som skal avdekke ekstreme feilverdier som kan påvirke estimeringen av måltallene. Sykefraværstallene vurderes i forhold til antall ansatte. Verdier som er usannsynlig høye eller lavt og dermed potensielle feilkilder blir kontrollert.

Kontrollvariabel er *antall sykefraværstilfeller per 100 ansatte*. Kun bedrifter med mer enn 40 ansatte kontrolleres i størrelsesstratum 3, 4 og 5 (jf. program 2).

Bedriftene i de minste stratumene kontrolleres ikke. Unntaket er bedrifter med høyt fravær i forhold til antall ansatte i stratum 2.

Det foretas en kjønnsmessig vurdering av observasjoner som skal sendes til S850 for kontroll. Større bedrifter blir kontaktet for nærmere oppklaring. S850 sjekker også med tidligere kontrollister for å finne ut om bedriften er kontaktet tidligere og om det er fått bekrefte på om tallene stemmer. Disse kontaktes ikke på nytt, da det antas at det lave eller høye sykefraværet er ”normalen” for bedriften.

Fra og med 4. kvartal 2005 blir disse kontrollene også gjennomført fortløpende av S850 etter hvert som skjemaene kommer inn.

Fra 2. kvartal 2008 blir det i tillegg kontrollert om det har vært en stor økning eller nedgang i tapte dagsverk i forhold til samme kvartal året før. Bedrifter som har veldig stor endring blir kontaktet.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Program 5: foretak.sas

Noen foretak kan ikke gi tall for de underliggende utvalgsbedriftene. Under visse vilkår gis disse anledning til å rapportere inn tall samlet for hele foretaket. Vi fordeler (imputerer) disse på de underliggende bedriftene. Det er ca. 150-200 foretak som innrapporterer tall for hele foretaket.

Denne imputeringsprosessen utføres i programmet *foretak.sas*.

Det kontrolleres for om de oppgitte sykefraværstallet virkelig gjelder hele foretaket og ikke den enkelte utvalgsbedriften. I tillegg gjennomføres det vurderingskontroller tilsvarende de i programmet *kontroll.sas*.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_forKk.sas7bdat

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/foretaKk.sas7bdat

Program 6: ansatt_k.sas

I dette programmet gjennomføres det flere kontroller. Bedriften kontrolleres/sjekkes der:

- bedrifter som har svart ikke har ansatte i Aa-registeret
- ansatte i alt er ulik summen av ansatte menn og ansatte kvinner
- bedriften har oppgitt at det har vært flere syke personer i kvartalet enn antall ansatte registrert i Aa-registeret. Slike feil kan forekomme hvis antall ansatte i Aa-registeret er feil eller ikke oppdatert, eller bedriften har oppgitt feil sykefravær.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKkvYY.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

NB! Utfilen får nytt navn i dette programmet.

Program 7: str_stra2.sas

I programmene over har antall ansatte i en del tilfeller blitt endret. Programmet str_stra2.sas kjøres for å oppdatere stratainndelingen. Dette programmet er helt likt str_stra1.sas, men i tillegg lages det en oversikt over bedrifter som har endret strata. Det er som regel få bedrifter som endrer strata.

Stratainndelingen oppdateres ved hjelp av makroen "str_gr" i programmet \$SYKEFR/prog/makroer/nargr_strgr.sas.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Program 8: omkode_til_gamle_var.sas

I det siste programmet før imputeringen starter omdøpes sykefravårsvariablene til de gamle betegnelsene. Dette gjøres for å unngå en omfattende revisjon av programmene.

I dette programmet foretas også rettinger før imputeringene starter. Det er som nevnt seksjon 850 som kontakter bedrifter som må følges opp og som sjekker mot tidligere kontrollister. Dersom det ikke har kommet tilbakemelding fra seksjon 850 når dette programmet kjøres, må man gå igjennom kontrollistene som har kommet ut i program 4, 5 og 6. Det må vurderes om store bedrifter med usannsynlige verdier på sykefravårsvariablene "blankes ut", det vil si holdes utenfor imputeringene, slik at de ikke skal påvirke verdiene som imputeres i del II.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut:

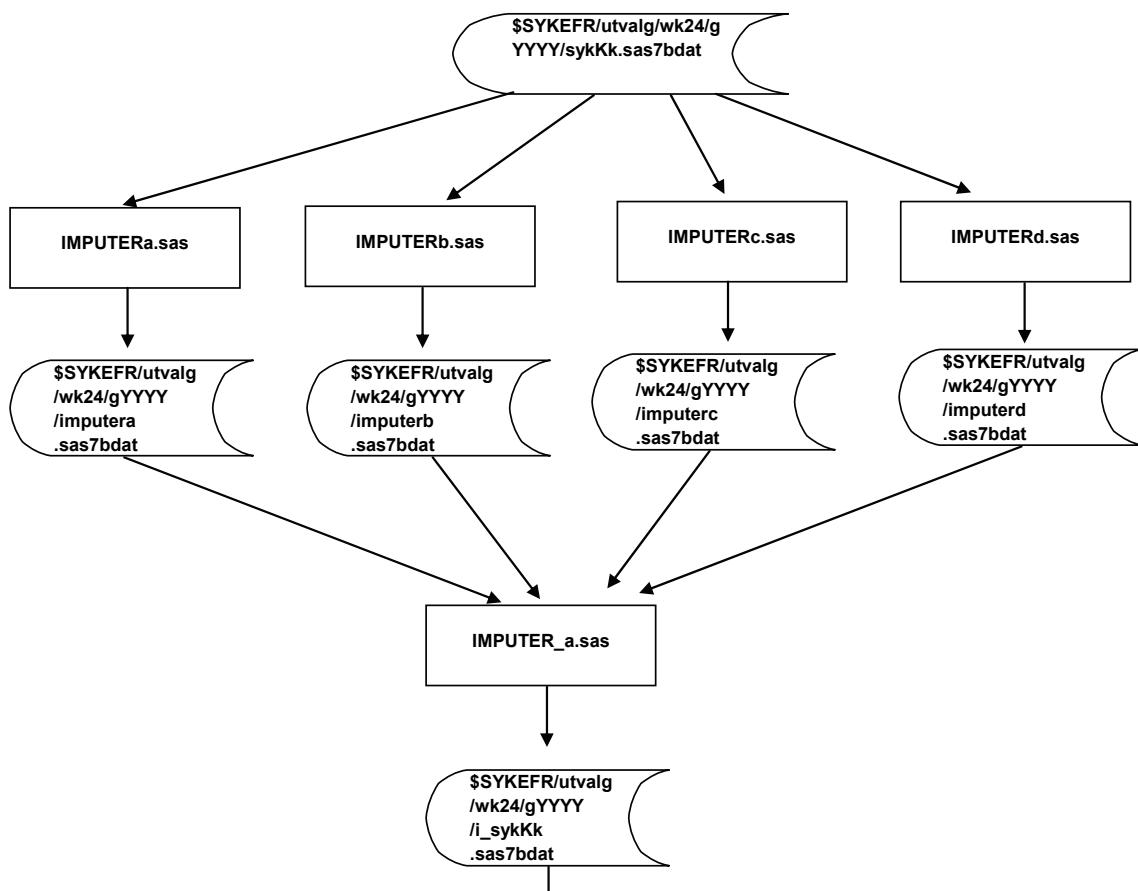
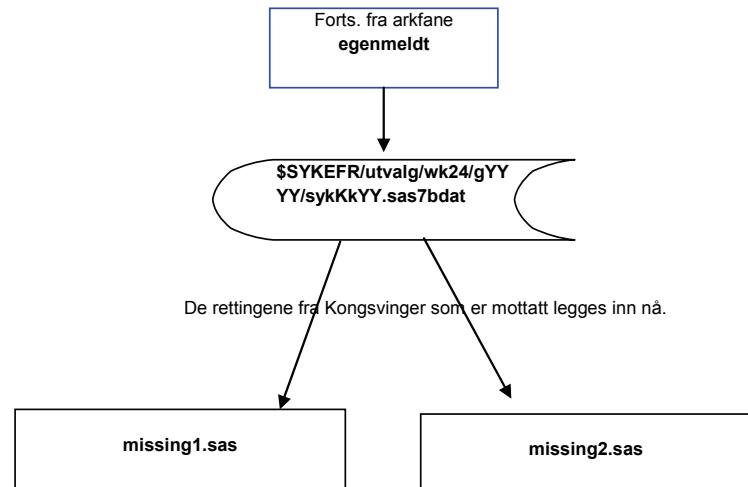
\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

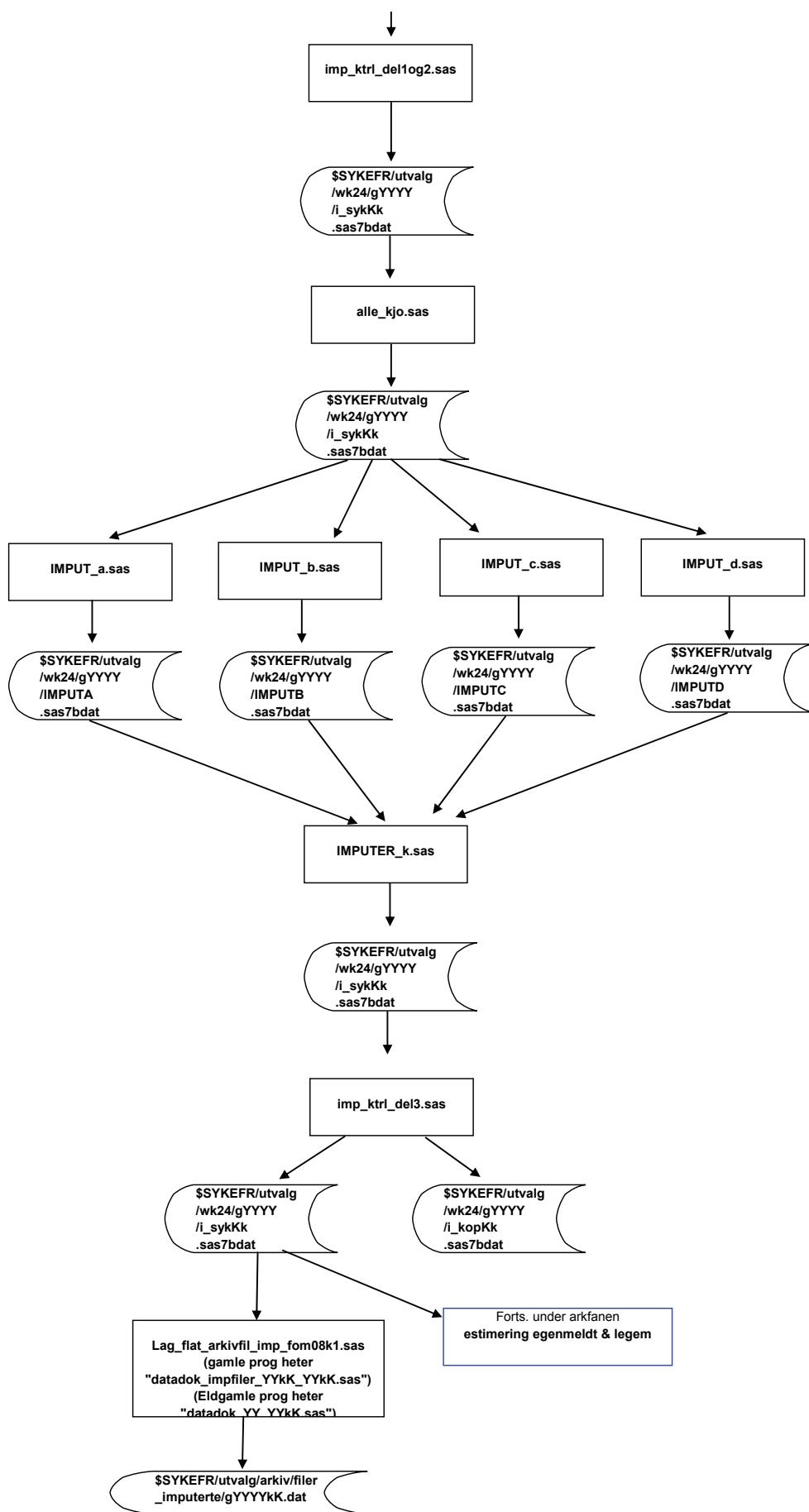
Del II: Imputering av sykefraværstall

Fysisk dataflytdiagram

\$SYKEFR/utvalg/prog/imputer/
Start SAS fra \$SYKEFR/utvalg/prog/

Kjøresystem for egenmeldt sykefraværsstatistikk, kvartalsstatistikk, imputeringer

Beskrivelse av programmene

Del II består av 15 sas-programmer. Programmene er lagret på linux under katalogen:

\$SYKEFR/utvalg/prog/ imputer

Programmene er beskrevet under og kjøres i den rekkefølgen de står her (som er i henhold til fysisk dataflytdiagram beskrevet over).

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i sas-programmene.

Program 1 og 2: missing1.sas og missing2.sas

Disse programmene gir en oversikt over hvilke data som mangler på de fire sykefravårsvariablene:

1. Antall personer med egenmeldt sykefravær
2. Antall egenmeldinger
3. Antall egenmeldte sykefravårsdager
4. Antall dagsverk med egenmeldt sykefravær

Missing1.sas gir en oversikt over bedrifter som mangler data på "I alt'en", mens missing2.sas gir en tilsvarende oversikt fordelt på kjønn.

Program 3-6: IMPUTERa.sas, IMPUTERb.sas, IMPUTERc.sas og IMPUTERd.sas

Disse programmene danner fire datasett med observasjoner som har fått imputerte verdier på de fire forskjellige sykefravårsvariablene. Under kjøring av programmene listes det ut noen logiske feiltilfeller.

I programmene imputeres det verdier, for variabler der dette mangler, for:

- Antall egenmeldinger (antall tilfeller) – dette gjøres i IMPUTERa.sas
- Antall dagsverk med sykefravær – dette gjøres i IMPUTERb.sas
- Antall personer med sykefravær – dette gjøres i IMPUTERc.sas
- Antall sykefravårsdager – dette gjøres i IMPUTERd.sas

IMPUTERa.sas

I dette programmet imputeres antall egenmeldinger (antall tilfeller).

Del 1:

Først deles datasettet i to; non-respondentes og respondents. Respondents har levert data

for den aktuelle variabelen som det skal imputeres for, i dette tilfelle 'antall sykefraværtlfeller' (variabelnavn: fravt_a). Deretter deles datasettet inn etter næringsgruppe og størrelsesstrata, disse to variablene vil senere bli brukt til å danne en ny id.

Beregning av antall egenmeldinger:

Variabelen sn_fravt (gjennomsnittlig antall personer med sykefravær) defineres som summen av fravt_a (antall sykefraværstilfeller) delt på summen av frav_a (antall personer med sykefravær). Summene beregnes etter næringsgruppene 1-45 og derunder hver størrelsesstrata 1-5. Deretter kobles denne nye variablen (beregnet ut fra datasettet med kun respondents) til datasettet med non-respondents basert på tilhørende næringsgrupper og størrelsesstrata. Deretter beregnes endelig den imputerte variablen for fravt_a (=i_fravt_a) ved å multiplisere sn_fravt med variablen frav_a.

Dersom det finnes tilfeller der bedrifter også har uoppgett verdi for hjelpevariablen benyttes antall ansatte som hjelpevariabel.

Del 2:

Her listes opp de tilfeller som har fått imputert verdi for antall personer med sykefravær som er større enn variabelen antall sykefraværstilfeller (fravt_a). Rettinger gjennomføres i programmet IMPUTER_a.sas – se program 7.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut (temporær):

imputera.sas7bdat

IMPUTERb.sas

I dette programmet imputeres antall dagsverk med sykefravær.

Del 1:

Først deles datasettet i to; non-respondentes og respondents. Respondents har levert data for den aktuelle variabelen som det skal imputeres for, i dette tilfelle 'antall dagsverk med sykefravær' (variableneavn: fravdv_a). Deretter sortet vi datasettet inn etter næringsgruppe og størrelsesstrata. Disse to variablene vil senere bli brukt til å danne en ny id.

Beregning av variabelen antall dagsverk med sykefravær:

Vi finner summen av antall dagsverk med sykefravær etter næringsgruppe og størrelsesstrata.

Variablene sn_frvdv (gjennomsnittlig antall dagsverk med sykefravær) defineres som summen av fravdv_a (antall dagsverk med sykefravær) delt på summen av fravd_a (antall fraværsdager). Summene beregnes etter næringsgruppene 1-45 og derunder hver størrelsesstrata 1-5. Kobler deretter denne nye variablene (beregnet ut fra datasettet med kun respondents) til datasettet med non-respondents basert på tilhørende næringsgrupper og størrelsesstrata. Deretter beregnes endelig den imuterte variablene for antall dagsverk med sykefravær ved å multiplisere sn_frvdv med variablene fravd_a.

Hjelpevariablen antall sykefraværsdager (fravd_a) blitt brukt, da denne variablen er sterkt korrelert med antall dagsverk med sykefravær. Denne variablen kan være uoppgitt, og vi må da bruke antall ansatte som hjelpevariabel.

Del 2:

Her listes opp de tilfeller som har fått imputert verdi for antall dagsverk med sykefravær som er større enn variabelen antall sykefraværsdager (fravd_a). Rettinger gjennomføres i programmet IMPUTER_a.sas – se program 7.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut (temporær):

imputerb.sas7bdat

IMPUTERc.sas

I dette programmet imputeres antall personer med sykefravær.

Del 1:

Først deles datasettet i to; non-respondentes og respondents. Respondents har levert data

for den aktuelle variabelen som det skal imputeres for i dette tilfelle 'antall personer med sykefravær' (variableneavn: frav_a). Deretter deler vi datasettet inn etter næringsgruppe og størrelsesstrata, disse to variablene vil senere bli brukt til å danne en ny id.

Beregning av variabelen antall personer med sykefravær

Variabelen sn_frav (gjennomsnittlig antall personer m/sykefravær) defineres lik summen av frav_a (antall personer med sykefravær) delt på summen av fravt_a (antall sykefraværstilfeller). Summene beregnes etter næringsgruppene 1-45 og derunder hver størrelsesstrata 1-5. Kobler deretter denne nye variablen (beregnet ut fra datasettet med kun respondents) til datasettet med non-respondents basert på tilhørende næringsgrupper og størrelsesstrata. Deretter beregnes endelig den imputerte variablen for frav_a (=i_frav_a) ved å multiplisere sn_frav med variablene fravt_a.

Dersom det finnes tilfeller der bedrifter har oppgitt verdi for hjelpevariablen også benyttes antall ansatte som hjelpevariabel.

Del 2:

Her listes opp de tilfeller som har fått imputert verdi for antall personer m/sykefravær som er større enn variablen antall sykefraværstilfeller (fravt_a). Rettinger gjennomføres i programmet IMPUTER_a.sas – se program 7.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut (temporær):

imputerc.sas7bdat

IMPUTERd.sas

I dette programmet imputeres antall dager med sykefravær.

Del 1:

Først deles datasettet i to; non-respondentes og respondents. Respondents har levert data for den aktuelle variablen som det skal imputeres for i dette tilfelle 'antall dager med sykefravær' (variabelnavn: fravd_a). Deretter deler vi datasettet inn etter næringsgruppe og størrelsesstrata, disse to variablene vil senere bli brukt til å danne en ny id.

Beregning av variabelen dagsverk med sykefravær

Variabelen sn_frvd (gjennomsnittlig antall sykefraværsdager) defineres lik summen av fravd_a (antall sykefraværsdager) delt på summen av fravdv_a (antall dagsverk med fraværsdager). Summene beregnes etter næringsgruppene 1-45 og derunder hver størrelsesstrata 1-5. Kobler deretter denne nye variablen (beregnet ut fra datasettet med kun respondents) til datasettet med non-respondents basert på tilhørende næringsgrupper og størrelsesstrata. Deretter beregnes endelig den imputerte variablen for antall dagsverk med sykefravær ved å multiplisere sn_frvd med variablen fravdv_a.

Hjelpevariabelen (fravd_a) blitt brukt, da denne variablen er sterkt korrelert med antall sykefraværsdager. Denne variablen kan også være uoppgitt, og vi må da bruke antall ansatte som hjelpevariabel.

Del 2:

Her listes opp de tilfeller som har fått imputert verdi for sykefraværsdager som er mindre enn variablen antall dagsverk med sykefravær (fravdv_a). Rettinger gjennomføres i programmet IMPUTER_a.sas – se program 7.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat

Fil ut (temporær):

imputerd.sas7bdat

Program 7: IMPUTER_a.sas

I dette programmet settes de fire datasettene som ble dannet i program 3-6 sammen til ett og kobles til utvalgsfilen. Bedriftene har nå fått tildelt sine respektive imputerte verider på de aktuelle variablene. Eventuelle rettinger gjennomføres også i dette programmet.

De imputerte variablene blir gjennom koblingen omdøpt til de gjeldende variabelnavnene. De observasjonene som har fått imputerte verdier gis verdien '1' på en nyopprettet variabel som angir at sykefraværsvariabel for totalfraværet er imputert. For eksempel betyr i_frava='1' at antall personer med sykefravær i bedriften er imputert.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat
imputera.sas7bdat
imputerb.sas7bdat
imputerc.sas7bdat
imputerd.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/i_sykKk.sas7bdat
(NB! Nytt navn på utfila)

Program 8: imp_ktrl_dellog2.sas

Logiske feil kan oppstå som følge av imputeringene. Programmet skrivet ut en del feillister. Feil rettes opp på det nye datasettet med imputerte verdier.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/ i_sykKk.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/i_sykKk.sas7bdat

Program 9: alle_kjo.sas

Programmet finner de tilfellene det er feil i forholdet mellom de kjønnsfordelte tallene og totalen. Programmet beregner også kjønnsfordelte tall som kan regnes ut ved enkel subtraksjon.

Programmet består av tre deler:

Del 1:

Finner de tilfellene der den ene variabelen for menn eller kvinner eller begge er større enn for totalen. Feillister skrives ut og større feil rettes før del 2 kjøres.

Del 2:

Her beregnes manglende verdier for sykefraværsvariablene for menn/kvinner der det er mulig. Dersom bedriften ikke har ansatte menn eller kvinner, noe som ofte er tilfelle i visse sterkt kjønnsdelte næringsstrata, setter verdiene 0 for dette kjønnet og verdiene for det kjønnet som har fravær settes lik totalen. Det kjøres også ut logisk kontroll som viser observasjoner med null ansatte menn eller kvinner, men som likevel har oppgitt sykefravær for dette kjønnet. Større feil rettes manuelt.

Hvis totalen er null (sykefravær) og det ikke er oppgitt tall for menn/kvinner (står blankt), fylles det inn 0 fravær for menn/kvinner.

Del 3:

Her finner vi tallene for menn eller kvinner for de observasjonene der totalen er fylt ut og det enten er utfylt for menn eller kvinner. Tallene for det kjønnet som mangler får vi derved ved å subtrahere de oppgitte tallene for menn eller kvinner fra totalen. På denne måten får vi imputert verdien 0 der denne ikke er utfylt.

Program 10-13: INPUT_a, INPUT_b, INPUT_c og INPUT_d

I programmene imputeres det verdier, for variabler der dette mangler, fordelt på kjønn. Programmene følger samme prinsipp som imputering av totaltallene (jf. program 3-6), det vil si at det imputeres med utgangspunkt i hjelpevariabler, men for menn og kvinner. Verdien av hjelpevariabelen beregnes ved å dividere en av de oppgitte variablene for menn eller kvinner med totalverdien. Dersom aktuell hjelpevariabel ikke finnes, benyttes andelen ansatte menn/kvinner som grunnlag for hjelpevariabel.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat

Filer ut (temporære filer):

IMPUTA.sas7bdat
IMPUTB.sas7bdat
IMPUTC.sas7bdat
IMPUTD.sas7bdat

Program 14: IMPUTER_k

I dette programmet settes de fire datasettene som ble dannet i programmene 10-13 sammen til ett og kobles til utvalgsfilen. Bedriftene har nå fått tildelt sine respektive imputerte verider på de aktuelle variablene. Eventuelle rettinger gjennomføres også i dette programmet.

De imputerte variablene blir gjennom koblingen omdøpt til de gjeldende variabelnavnene. De observasjonene som har fått imputerte verdier gis verdien '1' på en variabel. Dette angir at kjønnsfordelte sykefraværsvariabel er imputert. For eksempel betyr i_fravk='1' at antall kvinner med sykefravær er imputert.

Lister med logiske feil kjøres ut og rettes manuelt.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/sykKk.sas7bdat
IMPUTA.sas7bdat
IMPUTB.sas7bdat
IMPUTC.sas7bdat
IMPUTD.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/i_sykKk.sas7bdat

Program 15: imp_ktrl_del3.sas

Her gjøres det kontroller av alle imputerte verdier. Feillister skrives ut og rettes manuelt.

Rettinger fra seksjon 850 legges inn til slutt i programmet.

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/ i_sykKk.sas7bdat

Fil ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/i_sykKk.sas7bdat

Utfilen fra dette programmet brukes videre i estimeringsprogrammene (se kapittel 3.5).

Mottatt.sas

Dette programmet er ikke en del av bearbeidingen av utvalgsfila. Programmet gir kun en oversikt over svarprosenter fordelt på næring, størrelsesstrata, hvor mange som er ”tatt ut” (det vil si gitt en fritakskode, jf. 3.7), osv.

På bakgrunn av tabellene fra dette programmet oppdateres Excel-arket:
X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\statistikk\Svarbedrifter\svarYYkvK.xls, der YY = år (to siffer) og K er kvartal (ett siffer).

Fil inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/ i_sykKk.sas7bdat

Ut:

Diverse tabeller.

Arkivering av originale og imputerte sykefraværsfiler

Både den originale filen fra S850 og den imputerte sykefraværsfilen skal arkivsers. Det vil si at det lages flate semikolonseparerte filer og filbeskrivelse i Datadok dersom det er behov for det.

Flate filer og filbeskrivelse lages i programmene:

Lag_flat_arkivfil_org_fom07k3.sas - Programmet lager flat fil av originalfila fra S850.

og

Lag_flat_arkivfil_imp_fom08k1.sas - Programmet lager flat fil av den imputerte sykefraværsfilen.

Programmene ligger på linux under katalogen /ssb/ursus/a1/sykefr/utvalg/prog.

3.5. Kort om utvalg og estimeringsmetode

Nedenforgis det en kort beskrivelse av estimeringsopplegget og utvalgsusikkerheten. Estimeringsopplegget for landstallene som beskrives nedenfor gjelder fra og med 1. kvartal 2009. Programmene ble skrevet om på grunn av innføring av ny næringssstandard (SN2007). I tillegg har vi endret oppblåsningsmetoden fra en designbasert rateestimat til en modellbasert rateestimator. Beskrivelsen av gammelt opplegg er gjengitt i vedlegg H.

Alle estimeringsprogrammene er skrevet av Jørn Ivar Hamre, seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk.

Estimering av landstall

Utvalgsdata om egenmeldt sykefravær for menn og for kvinner blåses opp til populasjonsnivå ved hjelp av stratifiserte modellbaserte rateestimatorer. De tilsvarer lineære regresjonsmodeller uten konstantledd og der variansen er proporsjonal med antall ansatte menn (kvinner). Forklарingsvariabelen er antall ansatte menn (kvinner) i bedriftene, som er kjent fra Arbeidstakerregisteret til NAV for alle bedriftene i populasjonen. Tapte dagsverk grunnet egenmeldt sykefravær hos mannlige (kvinnelege) ansatte er den avhengige variabelen. Relasjonene estimeres med vektet minste kvadraters metode i ulike nærings- og størrelsesstrata for menn og for kvinner hver for seg. Populasjonstotalene for menn og for kvinner predikeres ved hjelp av populasjonssummer av antall ansatte menn og kvinner innenfor hvert nærings- og størrelsesstrata, multiplisert med de estimerte ratene. Tall for begge kjønn er summen av predikerte populasjonstotaler for menn og for kvinner.

Siden de minste bedriftene ikke deltar i undersøkelsen, gjør vi en antakelse om at gjennomsnittlig sykefravær per ansatte for menn og for kvinner i strataene med de minste bedriftene og i strataene med de nest minste bedriftene er like. Da beregner vi egenmeldt sykefravær for delpopulasjonen av de minste bedriftene ved at gjennomsnittlig egenmeldt sykefravær for menn (kvinner) per ansatte menn (kvinner) fra utvalget i strataene med de nest minste bedriftene multipliseres med antall ansatte menn (kvinner) i populasjonen innenfor strataene med de minste bedriftene.

Estimering av sektor- og fylkesfordelte tall

Egenmeldt fravær fordelt på sektor og på arbeidsstedsfylke estimeres separat for egne grupper fordi utvalget ikke er stratifisert på disse variablene. Vi benytter en modellbasert rateestimator med tilsvarende hjelpevariabel som over.

I estimeringen av fylkesfordelte tall er gruppene arbeidsstedsfylke kryssklassifisert med to næringsgrupper og kjønn. Den ene næringsgruppen er primær- og sekundærnæringene samlet og den andre er tjenesteytende næringer.

I estimeringen av sektorfordelte tall er gruppene statsforvaltningen, kommuneforvaltningen og privat sektor, kryssklassifisert med næringsgrupper og kjønn. Vi benytter ulike næringsgrupper for de tre sektorene avhengig av hva utvalgstørrelsene tillater.

Summering av modellbaserte rateestimater for ulike kryssklassifiseringer vil generelt gi litt forskjellig totaltall enn rateestimatoren benyttet for de offisielle landstallene. Av den grunn benyttes de fylkes- og sektorestimerte tallene til å lage prosentfordelinger som de offisielle absolutte landstallene brytes ned etter, slik at totaltallene stemmer.

Estimeringen av sektor og fylkestall er dokumentert i Hamre (2005).

Datafilene for estimering av landstall

Systemet for estimering av landstallene krever følgende inputfiler:

```
$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat  
$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat
```

der Y=år (fire siffer) og K=qvartal (ett siffer).

Filene brukes i henhold til fysisk dataflytdiagram.

Fysisk dataflytdiagram for estimering av totaltall

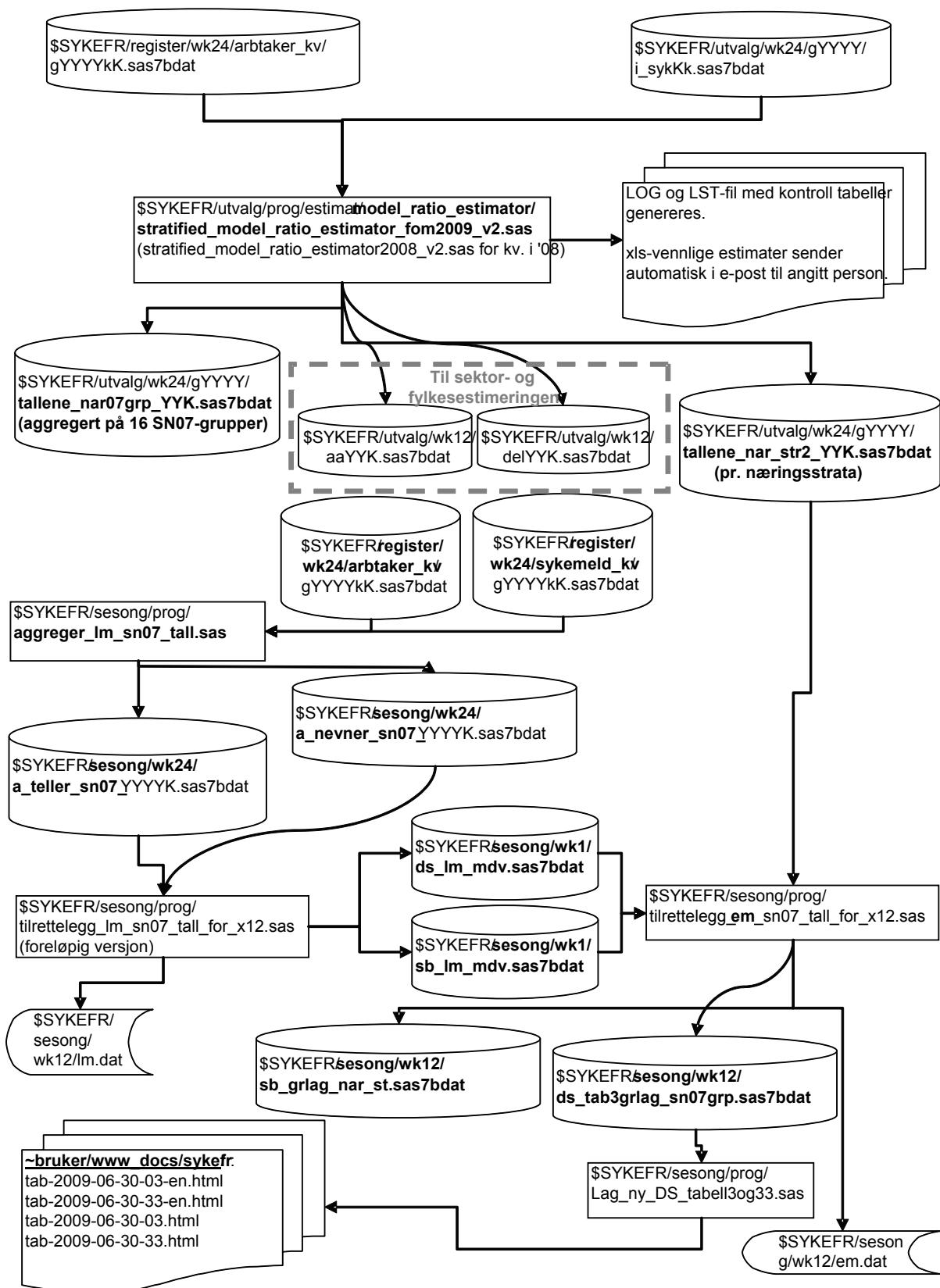
Oppdatert fysisk dataflytdiagram er dokumentert i:

```
X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\Dokumentasjon\kjørekart_egenmeldt_sykefravær  
_estimering.xls
```

Estimering av egenmeldt sykefravær og total fraværet

HAM, 2009.7.2

Stamme: \$SYKEFR=ssb/ursus/a1/sykefr/

Beskrivelse av programmene for estimering av landstall

Systemet består av fem sas-programmer. Programmene er lagret på linux under katalogene:

Program 1: \$SYKEFR/utvalg/prog/estimat/modell_ratio_estimator, og

Program 2-5: \$SYKEFR/sesong/prog

Programmene er beskrevet under og kjøres i den rekkefølgen de står her (som er i henhold til fysisk dataflytdiagram beskrevet over).

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i SAS-programmene.

Program 1: stratified_model_ratio_estimator_fom2009_v2.sas

Programmet estimerer kjønnsfordelte egenmeldte sykefraværstall etter nærings- og størrelsesstrata basert på en stratifisert modellbasert rateestimator. Rateestimatoren for menn (kvinner) benytter hjelpevariabelen antall ansatte menn (kvinner) i bedriften.

Det er foreklet sammenslåing med størrelsesstrata per næringsstrata når kun to eller færre bedrifter er med i nettoutvalget. I stedet anvendes størrelsesstrata 2 og 3 samlet eller 4 og 5 samlet.

Dersom næring er uoppgitt for bedrifter i populasjonen, anvendes regresjonsmodeller der alle nærlinger er sammenslått, altså kun separat for de ulike ansattegruppene (og kjønn).

Programmet lager videre relative sykefraværstall fordelt på kjønn innenfor hvert strata. Realmåltallene (mal1, mal2, mal3 og mal4) er henholdsvis sykefraværsprosenten, arbeidstakere med sykefravær per 100 arbeidstakere, sykefravårsdager per 100 arbeidstakere og sykefraværstilfeller per 100 arbeidstakere.

Det antas indirekte at andelen egenmeldt sykefravær per ansatte i "cut-off strataene" er som bedriftene i størrelsesstrataene med de nest minste bedriftene innenfor nærlingsstrataene.

Programmet beregner også ulike størrelser for usikkerhet:

- Variasjonen til den predikerte totalen, $T_{\hat{}}^{}_{}$, i forhold til den ukjente totalen måles ved "model mean square error" (MSE).
- Standardfeilen, $SE[T_{\hat{}}^{}_{}]$, er kvadratroten av MSE, og
- Variasjonskoeffisienten $CV[T_{\hat{}}^{}_{}] = SE[T_{\hat{}}^{}_{}] / (T_{\hat{}}^{}_{})$

Standardfeilen til realmåltallene antas lik $100 * SE[T_{\hat{}}^{}_{}]$ / nevneren, der nevneren enten er avtalte dagsverk i løpet av kvartalet eller arbeidstakere i alt. Vi ser bort fra eventuell kovarians mellom menn og kvinner i samme bedrift.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat

\$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tallene_nar_str2_YYK.sas7bdat

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tallene_nar07grp_YYK.sas7bdat

\$SYKEFR/utvalg/wk12/aaYYK.sas7bdat (til sektor- og fylkesestimeringen)

\$SYKEFR/utvalg/wk12/delYYK.sas7bdat (til sektor- og fylkesestimeringen)

Det er laget egen versjon for kvartalene i 2008. Disse programmene ligger på samme linux-område og heter:

stratified_model_ratio_estimator_fom2008_v2.sas

Program 2: aggregerer_lm_sn07_tall.sas

Programmet aggregerer tall for legemeldt sykefravær og avtalte dagsverk i kvartalet etter kjønn og 3-siffer SN07-næringsgrupper.

Filer inn:

```
$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat
$SYKEFR/register/wk24/sykemeld_kv/gYYYYkK.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/sesong/wk24/a_teller_sn07_YYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk24/a_nevner_sn07_YYYYK.sas7bdat
```

Program 3: tilrettelegg_lm_sn07_tall_for_x12.sas

Programmet tilrettelegger for legemeldt tidsserier - til X12ARIMA (for sesongjustering) og DS-tabell 3 (egenmeldt og legemeldt fravær etter grov næring) og 33 (samme som tabell 3, men med endringsprosent).

Programmet er per april 2010 ikke "automatisert". Henvisning til nyeste fil må føyes til manuelt.

Filer inn:

```
$SYKEFR/sesong/wk24/a_nevnYYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk24/a_tellerYYYYK.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/sesong/wk12/lm.dat
$SYKEFR/sesong/wk12/ds_lm_mdv.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/sb_lm_mdv.sas7bdat
```

Program 4: tilrettelegg_em_sn07_tall_for_x12.sas

Programmet tilrettelegger for egenmeldt sykefraværstidsserier - til X12ARIMA (sesongjustering), herunder trekker 1-3 dagers legemeldt fravær for 3. kvartal 2001 og tidligere fra tallene fra utvalgsundersøkelsen, siden vi da kartla alt 1-3 dagers fravær.

Programmet tilrettelegger også tidsserier med summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær for:

- 1) X12-ARIMA (for sesongjustering)
- 2) Statistikkbanken (to ulike næringsforspalter)
- 3) DS-tabell 3 (egenmeldt og legemeldt fravær etter grov næring)

Programmet er per april 2010 ikke "automatisert". Henvisning til nyeste fil må føyes til manuelt.

Filer inn:

```
$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/tallene_nar_str2_YYK.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/ds_lm_mdv.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/sb_lm_mdv.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/sesong/wk12/sb_grlag_nar_str.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/ds_tab3grlag_sn07grp.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/em.dat
```

Program 5: Lag_ny_DS_tabell3og33.sas

Programmet lager DS-tabell 3 (egenmeldt og legemeldt fravær etter grov næring) og 33 (samme som tabell 3, men med endringsprosent) – med norsk og engelsk tekst.

Fil inn:

\$SYKEFR/sesong/wk12/ds_tab3grlag_sn07grp.sas7bdat

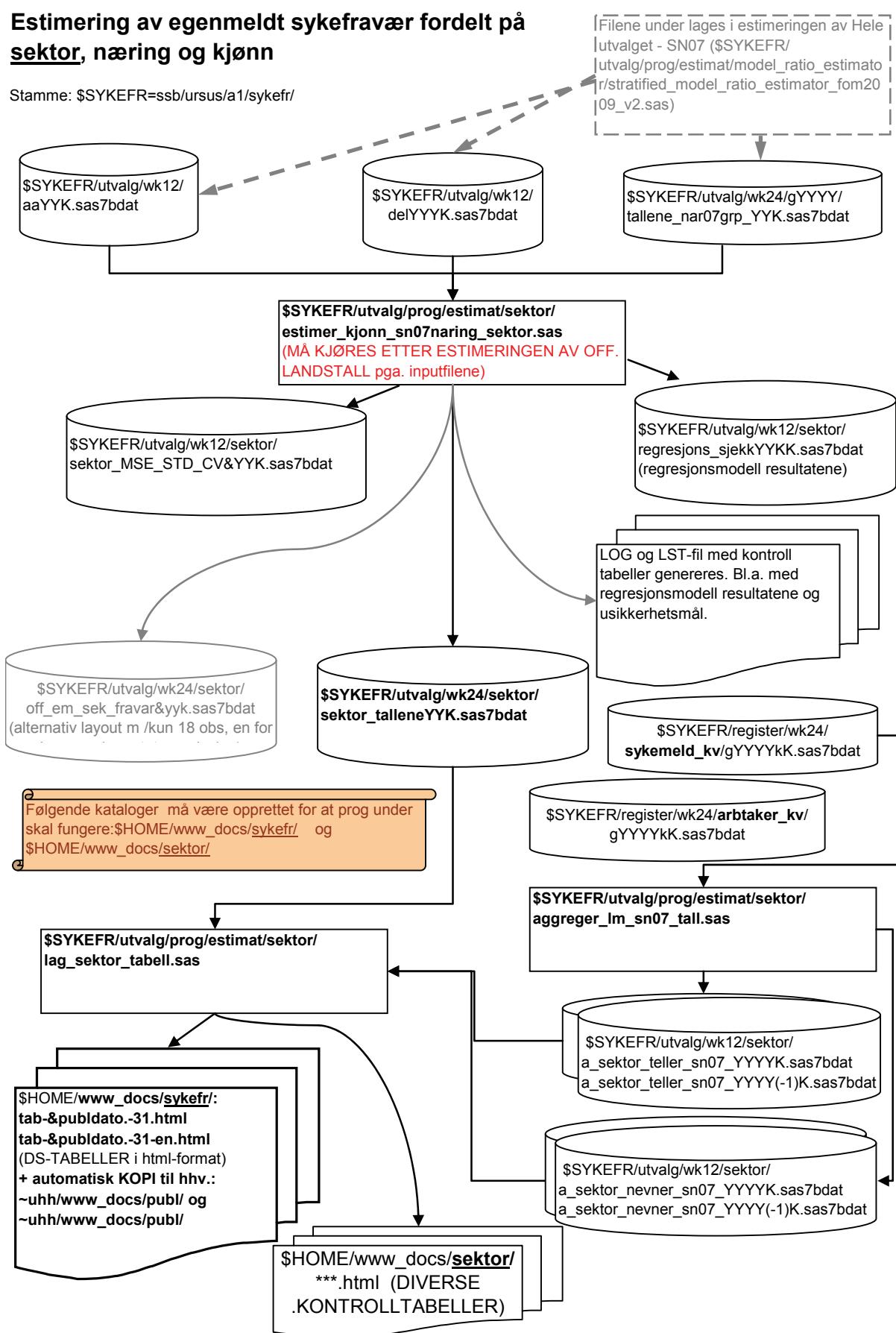
Fysisk dataflytdiagram for estimering av sektor- og fylkesfordelte tall

Oppdatert fysisk dataflytdiagram er dokumentert i:

X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\Dokumentasjon\kjørekart_egenmeldt_sykefravær
_estimering.xls

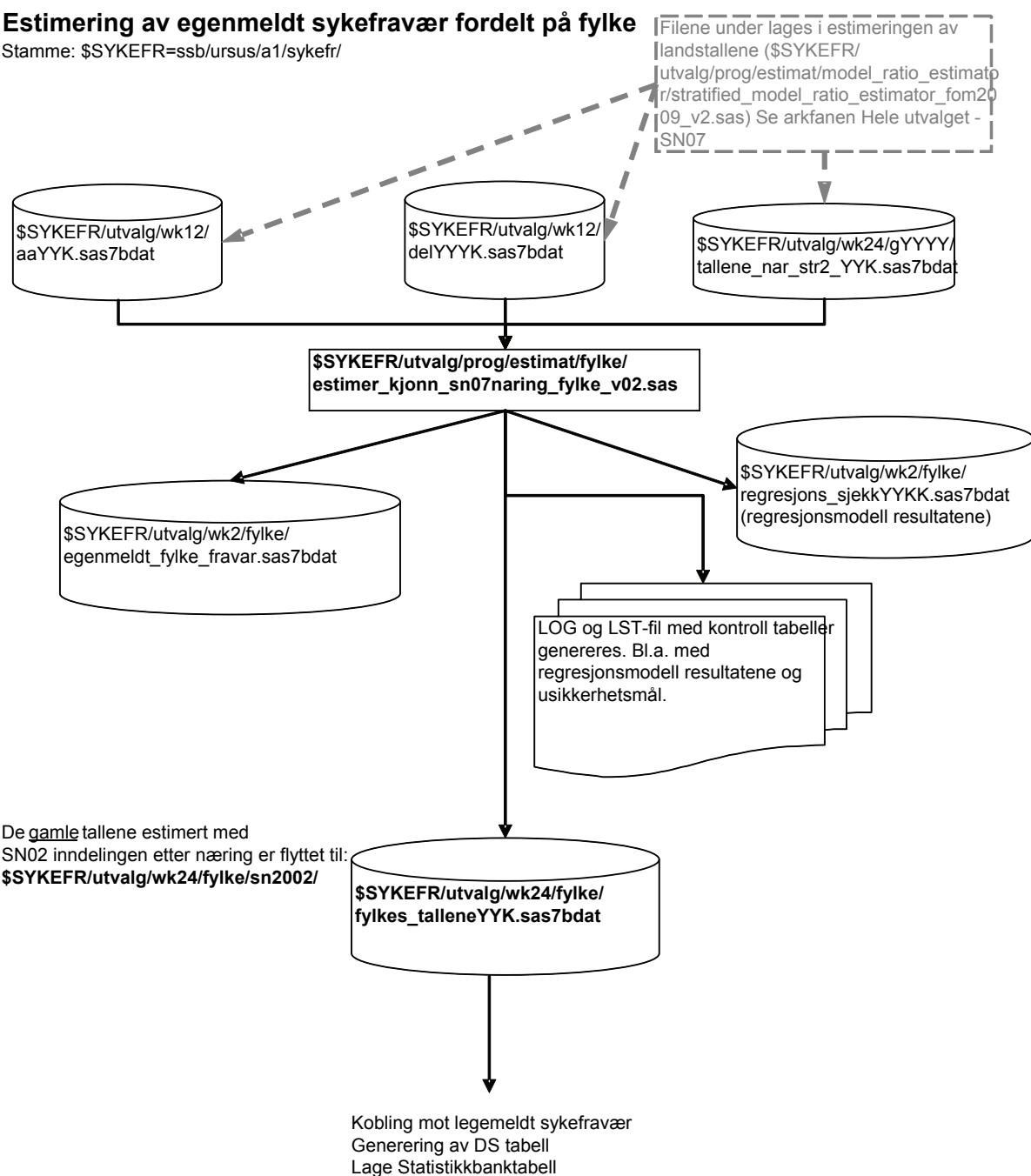
Estimering av egenmeldt sykefravær fordelt på sektor, næring og kjønn

Stamme: \$SYKEFR=ssb/ursus/a1/sykefr/

Estimering av egenmeldt sykefravær fordelt på fylke

Stamme: \$SYKEFR=ssb/ursus/a1/sykefr/

De gamle tallene estimert med
SN02 inndelingen etter næring er flyttet til:
\$SYKEFR/utvalg/wk24/fylke/sn2002/

Beskrivelse av programmene for estimering av sektorfortalte tall
Systemet består av 3 sas-programmer som er lagret på linux under katalogen:
\$SYKEFR/utvalg/prog/estimat/sektor

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i SAS-programmene.

Program 1: estimer_kjonn_sn07naring_sektor.sas

Programmet estimerer kjønnsfordelte absolute sykefraværstall etter næring og sektor basert på en rateestimator. Rateestimatorene, modellbasert, for menn (kvinner) sykefravær benytter hjelpevariablene antall ansatte menn (kvinner) i bedriften. Programmet lager videre relative sykefraværstall fordelt på kjønn innenfor hver næringsgruppe og sektor, samt absolutt og relativt standardavvik (roten av model MSE).

Enkelte mer eller mindre statlige enheter blir her regnet som privat sektor, selv om næringen er 84, offentlig administrasjon forsvar og sosialforsikring. I utvalget er det såpass få slike enheter at vi har lagt inn en justering av estimatene for å unngå ekstreme utslag og for å sikre oss at ikke estimeringsmetoden skal bryte sammen. I privat sektor for næring 84 justeres av beta-hat (estimatet på koeffisienten til hjelpevariabelen i ratemodellen) dersom det er fire eller færre observasjoner i utvalget. Vi lar da beta-hat være et vektet gjennomsnitt opprinnelig beta-hat og beta-hat fra samme næring i sektoren statlig forvaltning. Vekten til det opprinnelige estimatet settes til antall frihetsgrader i estimeringen dividert på fire. Den andre vekten er residualbestemt. Justeringen skjer separat for menn og for kvinner. Ved for eksempel fire observasjoner blir da vekten 3/4 for opprinnelig beta-hat og vekten 1/4 for beta-hat fra samme næring i statlig forvaltningen. Tilsvarende blir begge vektene lik 1/2 dersom der er tre observasjoner.

De temporære filene bet_m og bet_k inneholder regresjonskoeffisientene og testverdier.

De sektorestimerte beregningene benyttes til å lage prosentfordelinger som de offisielle absolutte totaltallene brytes ned etter, så vi får konsistente sektortall

Filer inn (kommer fra estimeringen av landstallene):

```
$SYKEFR/utvalg/wk12/delYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/aaYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tallene_nar07grp_YYK.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/utvalg/wk24/sektor/sektor_talleneYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk2/sektor/regresjon_sjekkYYK.sas7bdat (regresjonsmodell resultatene)
$SYKEFR/utvalg/wk2/sektor/sektor_mse_std_og_cvYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk24/sektor/off_em_sek_fraverYYK.sas7bdat
```

Program som ble benyttet før ny næringssstandard (SN2007) ligger på samme linux-område og heter:

estimer_kjonn_naring_sektor2.sas

Program 2: aggregere_lm_sn07_tall.sas

Programmet aggregerer tall for legemeldt sykefravær og avtalte dagsverk i kvartalet etter kjønn og SN07- næringssgrupper og tredelt institusjonell sektor.

Filer inn:

```
$SYKEFR/register/wk24/sykemeld_kv/gYYYYkK.sas7bdat
$SYKEFR/register/wk24/arbtaker_kv/gYYYYkK.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_teller_sn07_YYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_teller_sn07_YYYY(-1)K.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_nevner_sn07_YYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_nevner_sn07_YYYY(-1)K.sas7bdat
```

Program 3: lag_sektor_tabell.sas

Programmet lager DS-tabell 31 (tapte dagsverk på grunn av sykefravær for arbeidstakere 16 - 69 år, i prosent av avtalte dagsverk, etter næring og sektor) samt noen kontrolltabeller.

Filer inn:

```
$SYKEFR/utvalg/wk24/sektor/sektor_talleneYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_teller_sn07_YYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_teller_sn07_YYYY(-1)K.sas7bdat
```

\$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_nevner_sn07_YYYYK.sas7bdat
 \$SYKEFR/utvalg/wk12/sektor/a_sektor_nevner_sn07_YYYY(-1)K.sas7bdat

Filer ut (DS-tabeller):

\$HOME/www_docs/sykefr/tab-&publdato.-31.html
 \$HOME/www_docs/sykefr/tab-&publdato.-31-en.html
 ~uhh/www_docs/publ/tab-&publdato.-31.html (kopi)
 ~uhh/www_docs/puble/tab-&publdato.-31-en.html (kopi)
 \$HOME/www_docs/sektor/***.html (diverse kontrolltabeller)

Beskrivelse av programmene for estimering av fylkesfortelte tall

Systemet består av ett sas-program som er lagret på linux under katalogen:

\$SYKEFR/utvalg/prog/estimat/fylke

Program: estimer_kjonn_sn07naring_fylke_v02.sas

Dette programmet estimerer kjønnsfordelte egenmeldte sykefraværstall etter fylke og to næringsgrupper basert på en rateestimator. Rateestimatoren for menn (kvinner) benytter hjelpevariabelen antall ansatte menn (kvinner) i bedriften.

Programmet lager videre relative sykefraværstall fordelt på kjønn innenfor hver næringsgruppe og fylke.

Programmet nivåjusterer fylkesfordelingen slik at de stemmer med de offisielle landstallene.

Det antas null egenmeldt sykefravær på kontinentsokkelen. Videre antas samme lineære sammenheng mellom egenmeldt sykefravær og ansatte på Svalbard og Jan Mayen som i Finnmark (observasjonene fra Svalbard og Jan Mayen inkluderes i Finnmarksgrunnlaget for estimeringen).

Det antas indirekte at andelen egenmeldt sykefravær per ansatte i "cut-off strataene" er som bedriftene generelt innenfor hvert fylke krysset med de to næringsgruppene.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk12/delYYK.sas7bdat
 \$SYKEFR/utvalg/wk12/aaYYK.sas7bdat
 \$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/tallene_nar_str2 YYK.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/fylke/fylkes_talleneYYK.sas7bdat
 \$SYKEFR/utvalg/wk2/fylke/egenmeldt_fylke_fravarYYK.sas7bdat
 \$SYKEFR/utvalg/wk2/fylke/regresjon_sjekkYYK.sas7bdat

Etter programmet er kjørt foretas det en kobling mot legemeldt sykefravær for generering av DS-tabell og statistikkbanktabell.

Program som ble kjørt med gammel næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-område og heter:

estimer_kjonn_naring_fylke_v0.sas

3.6. Beskrivelse av faste oppdrag

Statistisk sentralbyrås sykefraværsstatistikk har erstattet datafangst som andre – blant annet NHO og Staten – hadde tidligere. I tillegg er det noen som ønsker regelmessig sykefraværsdata som det ikke er naturlig å publisere på SSBs nettsider. Per mai 2010 gjennomfører SSB to faste oppdrag der det er laget et eget estimeringssystem for egenmeldt sykefravær:

- For Staten
- For Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)

I tillegg lages det faste filer med egenmeldt sykefravær som overføres til NAV hvert kvartal.

SSB gjennomfører også andre faste oppdrag, men det gjelder registerdelen (legemeldt sykefravær) som ikke dokumenteres i dette notatet.

Nedenfor er produksjonsprosedyrene for oppdragene for Staten, NHO og NAV kort beskrevet.

Staten

Nedenfor gis det en kort beskrivelse av estimeringsopplegget for bedriftene i Staten. Med Staten menes alle foretak/bedrifter med organisasjonsform STAT (det vil si alle departementene, Kongehus, Storting, Norges Bank, Domstolene, osv.) og alle underliggende etater, som for eksempel Kredittilsynet og Statistisk sentralbyrå.

Kort om estimeringsmetode

Estimeringen av det egenmeldte sykefraværet bygger på at hver statsbedrift i utvalget regnes å representere flere bedrifter, slik at vi kan foreta beregninger om alle ansatte i hele populasjonen av statsbedrifter. I estimeringen benytter vi registerinformasjon om antall ansatte menn og antall ansatte kvinner og næring hver bedrift i hele populasjonen av statsbedrifter. Innføring av ny næringsstandard SN2007, har medført at ny estimeringsmetode anvendes fra 2009. Denne er beskrevet nedenfor.

Stratifisert modellbasert rateestimator

Utvalgsdata om egenmeldt sykefravær for menn og for kvinner blåses opp til populasjonsnivå ved hjelp av *stratifiserte modellbaserte rateestimatorer*. De tilsvarer lineære regresjonsmodeller uten konstantledd og der variansen er proporsjonal med antall ansatte menn (kvinner).

Forklарingsvariabelen er antall ansatte menn (kvinner) i bedriftene, som er kjent fra Arbeidstaker-registeret til NAV for alle bedriftene i populasjonen. Tapte dagsverk grunnet egenmeldt sykefravær hos mannlige (kvinnelige) ansatte er den avhengige variabelen. Relasjonene estimeres med vektet minste kvadraters metode i ulike nærings- og størrelsesstrata for menn og for kvinner hver for seg. Populasjons-totalene for menn og for kvinner predikeres ved hjelp av populasjonssummer av antall ansatte menn og kvinner innenfor hvert nærings- og størrelsesstrata, multiplisert med de estimerte ratene. Tall for begge kjønn er summen av predikerte populasjonstotaler for menn og for kvinner.

Siden de minste bedriftene ikke deltar i utvalget, gjør vi en antakelse om at gjennomsnittlig sykefravær per ansatt for menn og for kvinner i strataene med de minste bedriftene og i strataene med de nest minste bedriftene er like. Da beregner vi egenmeldt sykefravær for delpopulasjonen av de minste bedriftene ved at gjennomsnittlig egenmeldt sykefravær for menn (kvinner) per ansatt menn (kvinner) fra utvalget i strataene med de nest minste bedriftene multipliseres med antall ansatte menn (kvinner) i populasjonen innenfor strataene med de minste bedriftene.

Stratifisering

Strataene som i utgangspunktet estimeres separat består av en kryssklassifisering av 44 næringsgrupper og 4 størrelsesgrupper med positiv treksannsynlighet, jamfør Hamre og Berge (2009).

Trekkpopulasjonen er også stratifisert etter bedriftsstørrelse målt som antall ansatte i bedriftene. Vi opererer med 5 ulike størrelsesstrata for hver næring.

Trekksannsynligheten øker fra størrelsesstratum til størrelsesstratum. Størrelsesstrata 1 med de minste bedriftene har trekksannsynlighet lik 0. Dette kalles ofte for cut-off strata. Størrelsesstrata 5 med de største bedriftene har trekksannsynlighet lik 100 prosent (fulltellingsstrata).

Sammenslåing av kryssklassifiserte strata

Dersom utvalget (delutvalget av statsbedrifter) i ett eller flere av størrelsesstrataene per næring består av 2 eller færre bedrifter, i nettoutvalget med mannlige (kvinnelige) ansatte, slår vi sammen størrelsesstrata (per næring). Skjer dette i størrelsesstrata 2 eller 3 danner vi et sammenslått størrelsesstrata for størrelsesstrata 2 og 3. Tilsvarende om det er 2 eller færre bedrifter i størrelsesstrata 4 eller 5 danner vi et sammenslått størrelsesstrata for størrelsesstrata 4 og 5. Dersom det er 2 eller færre bedrifter i nettoutvalget innenfor ett av de sammenslåtte størrelsesstrataene anvendes i stedet ett felles størrelsesstrata bestående av alle størrelsesstrataene.

Dersom det er bedrifter innenfor et næringssstrata i populasjonen av statsbedrifter, men ingen i nettoutvalget (delutvalget av statsbedrifter), benyttes ratemodeller per kjønn for hver av de 4 størrelsesstrataene. Dette innebærer at vi antar at disse enhetene har samme andel sykefravær for menn og for kvinner som gjennomsnittet for alle næringer for menn og for kvinner innenfor hver av de 4 størrelsesstrataene blant statsbedrifter.

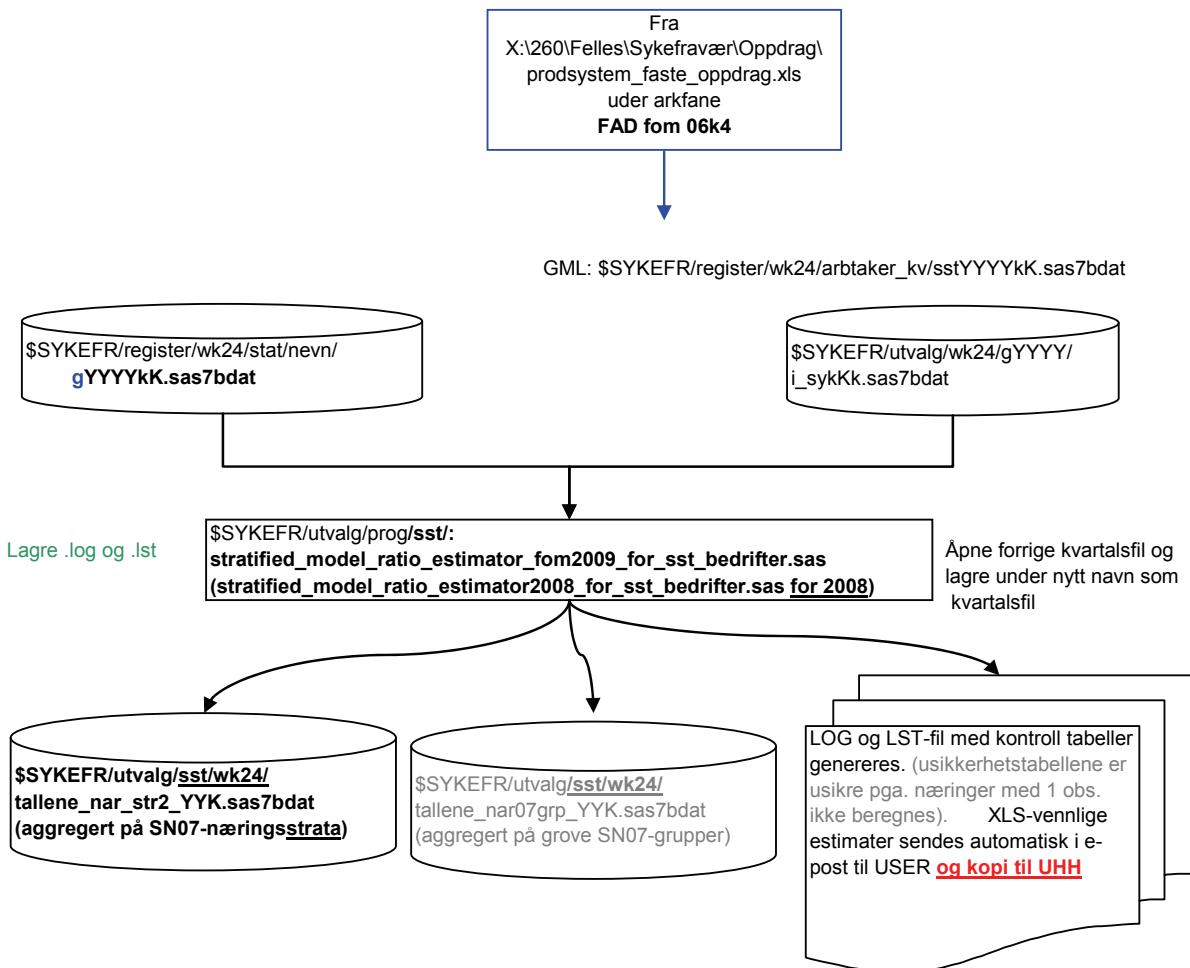
Dataflytdiagram

Oppdatert fysisk dataflytdiagram er dokumentert i:

X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\Dokumentasjon\kjørekart_egenmeldt_sykefravær_estimering.xls

Estimering av egenmeldt sykefravær for Staten

HAM, 2009.07.02

Beskrivelse av programmene for estimering av egenmeldt sykefravær for Staten

Systemet består av ett sas-program som er lagret på linux under katalogen:

\$SYKEFR/utvalg/prog/sst

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i SAS-programmet.

Program: *stratified_model_ratio_estimator_form2009_for_sst_bedrifter.sas*

Programmet estimerer kjønnsfordelte egenmeldte sykefraværstall etter nærings- og størrelsesstrata basert på en stratifisert modellbasert rateestimator. Rateestimatoren for menn (kvinner) benytter hjelpevariabelen antall ansatte menn (kvinner) i bedriften.

Programmet lager relative sykefraværstall fordelt på kjønn innenfor hvert strata. Realmåltallene er henholdsvis sykefraværsprosenten, arbeidstakere med sykefravær per 100 arbeidstakere, sykefraværsdager per 100 arbeidstakere og sykefraværstilfeller (egenmeldinger) per 100 arbeidstakere.

Det antas indirekte at andelen egenmeldt sykefravær per ansatte i "cut-off strataene" er som bedriftene i størrelsesstrataene med de nest minste bedriftene innenfor næringsstrataene.

Programmet beregner også ulike størrelser for usikkerhet. Variasjonen til den predikerte totalen, $T_{\hat{h}}$, i forhold til den ukjente totalen måles ved "model mean square error" (MSE). Standardfeilen, $SE[T_{\hat{h}}]$, er kvadratroten av MSE, og variasjonskoeffisienten $CV[T_{\hat{h}}] = SE[T_{\hat{h}}] / (T_{\hat{h}})$. Standardfeilen til

realmåltallene antas lik $100 * SE[T_hat]$ / nevneren, der nevneren enten er avtalte dagsverk i løpet av kvartalet eller arbeidstakere i alt.

Vi ser bort fra eventuell kovarians mellom menn og kvinner i samme bedrift.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat
\$SYKEFR/register/wk24/stat/nevn/gYYYYkK.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/sst/wk24/gYYYY/tallene_nar_str2_YYK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/sst/wk24/gYYYY/tallene_nar07grp_YYK.sas7bdat

Program for 2008:

Det er laget egen versjon for kvartalene i 2008 (men ny næringsstandard – SN07).

Dette programmet ligger på samme linux-område og heter:

stratified_model_ratio_estimator2008_for_sst_bedrifter.sas

Gammelt program:

Programmet som estimerer etter gamle næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-område og heter:

estimater_kjonn_naring_sst_bedrifterYYYYkvK.sas

Næringslivet hovedorganisasjon (NHO)

Nettoutvalget og bedriftspopulasjonen er begrenset til medlemsbedriftene i NHO slik det fremgår av register mottatt fra NHO.

Dataflytdiagram

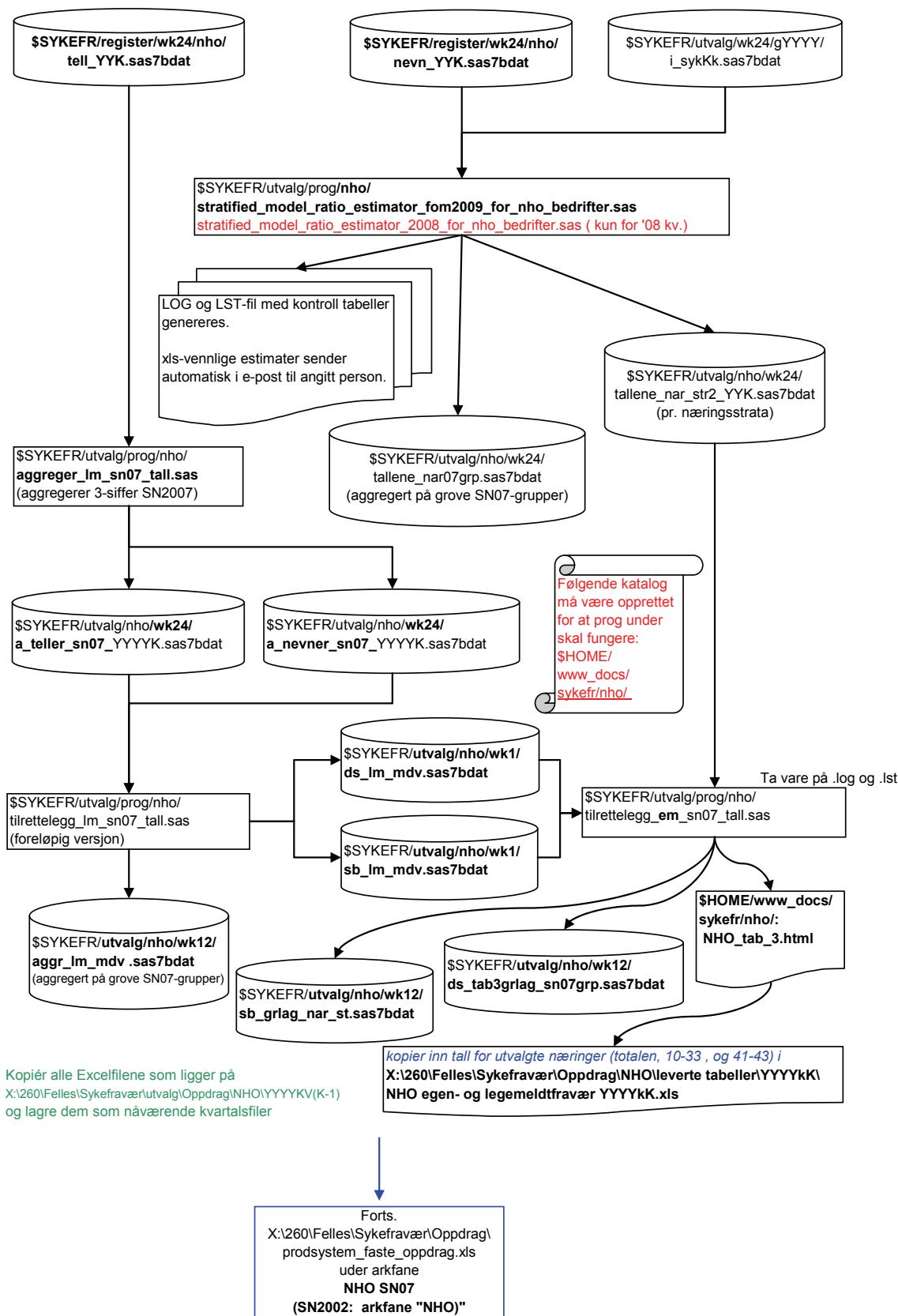
Oppdatert fysisk dataflytdiagram er dokumentert i:

X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\Dokumentasjon\kjørekart_egenmeldt_sykefravær_estimering.xls

Estimering av egenmeldt sykefravær for NHO-bedriftene

HAM, 2009.10.12

Stamme: \$SYKEFR=ssb\ursus\as1\sykefr/
De store bokstavene K og YY står hhv. for kvartal og år

Beskrivelse av programmene for estimering av egenmeldt sykefravær for NHO

Systemet består av fire sas-program som er lagret på linux under katalogen:
\$SYKEFR/utvalg/prog/nho

Eventuelle endringer (oppdateringer, rettinger, osv.) er dokumentert i SAS-programmene.

Program 1: stratified_model_ratio_estimator_fom2009_for_nho_bedrifter.sas

Programmet estimerer kjønnsfordelte egenmeldte sykefraværstall for NHO-bedrifter etter nærings- og størrelsesstrata basert på en stratifisert modellbasert rateestimator. Rateestimatoren for menn (kvinner) benytter hjelpevariabelen antall ansatte menn (kvinner) i bedriften.

Programmet lager videre relative sykefraværstall fordelt på kjønn innenfor hvert strata. Realmåltallene er henholdsvis sykefraværsprosenten, arbeidstakere m/sykefravær per 100 arbeidstakere, sykefraværsdager per 100 arbeidstakere og sykefraværstilfeller per 100 arbeidstakere.

Det antas indirekte at andelen egenmeldt sykefravær per ansatte i "cut-off strataene" er som bedriftene i størrelsesstrataene med de nest minste bedriftene innenfor næringsstrataene.

Programmet beregner også ulike størrelser for usikkerhet. Variasjonen til den predikerte totalen, T_{hat} , i forhold til den ukjente totalen måles ved "model mean square error" (MSE). Standardfeilen, $SE[T_{hat}]$, er kvadratroten av MSE, og variasjonskoeffisienten $CV[T_{hat}] = SE[T_{hat}] / (T_{hat})$. Standardfeilen til realmåltallene antas lik $100 * SE[T_{hat}] / nevneren$, der nevneren enten er avtalte dagsverk i løpet av kvartalet eller arbeidstakere i alt.

Vi ser bort fra eventuell kovarians mellom menn og kvinner i samme bedrift.

Filer inn:

\$SYKEFR/utvalg/wk24/gYYYY/i_sykKk.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/wk12/nho/nevn_YYK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/wk12/nho/tell_YYK.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/utvalg/nho/wk24/tallene_nar_str2_YYK.sas7bdat
\$SYKEFR/utvalg/nho/wk24/tallene_nar07grp_YYK.sas7bdat

Program for 2008:

Det er laget egen versjon for kvartalene i 2008 (men ny næringsstandard – SN07). Dette programmet ligger på samme linux-område og heter:
stratified_model_ratio_estimator2008_for_nho_bedrifter.sas

Program 2: aggregerer_lm_sn07_tall.sas

Programmet lager aggregerer tall for legemeldt sykefravær og avtalte dagsverk i kvartalet, etter kjønn og 3-siffer SN07-næringsgrupper.

Filer inn:

\$SYKEFR/register/wk24/nho/nevn_YYK.sas7bdat
\$SYKEFR/register/wk24/nho/tell_YYK.sas7bdat

Filer ut:

\$SYKEFR/sesong/wk24/a_teller_sn07_YYYYK.sas7bdat
\$SYKEFR/sesong/wk24/a_nevner_sn07_YYYYK.sas7bdat

Program 3: tilrettelegg_lm_sn07_tall.sas

Programmet tilrettelegger tidsserier og næringstabeller for legemeldt fravær.

Filer inn:

```
$SYKEFR/utvalg/nho/wk24/a_nevner_sn07_YYYYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/nho/wk24/a_teller_sn07_YYYYK.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/utvalg/nho/wk1/ds_lm_mdv.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/nho/wk1/sb_lm_mdv.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/nho/wk12/aggr_lm_mdv.sas7bdat
```

Program 4: tilrettelegg_em_sn07_tall.sas

Programmet tilrettelegger for og næringstabeller for egenmeldt fravær.

Filer inn:

```
$SYKEFR/utvalg/wk24/YYYY/tallene_nar_str2 YYK.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/nho/wk1/ds_lm_mdv.sas7bdat
$SYKEFR/utvalg/nho/wk1/sb_lm_mdv.sas7bdat
```

Filer ut:

```
$SYKEFR/sesong/wk12/sb_grlag_nar_str.sas7bdat
$SYKEFR/sesong/wk12/ds_tab3grlag_sn07grp.sas7bdat
```

Programmer etter gammel næringsstandard:

Programmene som estimerer etter gamle næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-område og heter:

estimater_kjonn_naring_nho_K_kvYYYY.sas

og

klargjor_NHOestimat_egenmeldt_sykefravar_fom4kv2001.sas

NAV

Følgende filer med egenmeldt sykefravær leveres hvert kvartal til NAV:

- Fil med estimerte tall for tapte og avtalte dagsverk for arbeidsstedsfylke. Filen inneholder variablene arbeidsstedsfylke, tapte dagsverk og avtalte dagsverk.
- Fil med estimerte tall for tapte og avtalte dagsverk for sektor. Filen inneholder variablene sektor (alle, statlig, kommunal, privat), gruppert næring, tapte dagsverk og avtalte dagsverk.
- Fil med estimerte tall for tapte og avtalte dagsverk for næring. Filen inneholder variablene gruppert næring, tapte dagsverk og avtalte dagsverk.
- Fil med estimerte tall for tapte og avtalte dagsverk for kjønn. Filen inneholder variablene kjønn, tapte dagsverk og avtalte dagsverk for siste kvartal.

Filene blir levert som semikolonseparerte txt-filer og blir oversendt innen én uke etter publisering av sykefraværsstatistikken.

Filene inneholder det samme som SSB publiserer.

Programmet som lager filene er lagret på linux under katalogen:
/ssb/ursus/a1/sykefr/utvalg/prog/nav/

og heter:

Egenmeldtfiler_til_NAV_oppdrag_SN07.sas

Programmer etter gammel næringsstandard (SN2002) ligger på samme linux-katalog.

3.7. Delregisterprosedyrer

Opplysninger om midlertidig fritak, andre fritakskoder, kommentarer, osv. legges inn i et delregister. Dette kapittelet gir en kort innføring i delregisterprosedyrene.

Nedenfor vises et bedriftsbilde for Statistisk sentralbyrå.

The screenshot shows the Bof v3.0 application window titled "Enhets i delregister : SYKEFRAVÆRSSTATISTIKK 974716895, STATISTISK SENTRALBYRÅ". The main area displays business information for "STATISTISK SENTRALBYRÅ" (Orgnr: 974 716 895). The "Foretak" tab is selected. On the right, there's a "Kvitter inn" (Acknowledge) section with fields for date (Med i Delreg), return date (Data Retur), and reason (Unntak Aarsak). Below this are sections for Skjema Type, Målfomr skjema, Kvitteringsnivå, Kvitteringstype, Undertype, and Kvitteringsformat. At the bottom, there's a summary table for "Foretakstatus" and a "Vedtak Tvmult" section.

Delregisteret består av to bilder: et foretaksbilde og et bedriftsbilde. Over er det vist et bedriftsbilde.

For å bytte til foretaksbilde klikker man på "Foretak". For å komme tilbake til bedriftsbilde klikker man på "Bedrift".

Bedrifter som har svart får kvitteringstypen "Innkvittert". De som har fått en fritakskode eller frafallsgrunn får kvitteringstypen "Tatt ut", mens det står blankt i dette feltet for bedrifter som ikke har svart. Innkvitteringsdato (og "Tatt ut" dato) står i feltet "Innkvittert".

Innkvitterte bedrifter får et kvitteringsformat. Følgende format benyttes vanligvis:

- Altinn – dvs. at bedriften har levert via Altinn
- IDUN/Webskjema – dvs. at bedriften har levert via SSBs innrapporteringskanal Idun
- Batch – dvs. at skjemaene er optisk lest

- Skjerm – dvs. at skjemaet er manuelt registrert eller at SSB har gitt kvitteringstypen ”Tatt ut”

Ved midlertidig fritak og andre fritak må det legges inn informasjon om dette i delregisteret, slik at bedriftene ikke mottar purrebrev. Først velges kvitteringstype ”Tatt ut”. Deretter velges undertyper. Følgende undertyper benyttes:

- Holdes midlertidig utenfor: benyttes ved midlertidig fritak for ett kvartal
- Ønsker ikke å delta: benyttes ved ”varig” fritak
- Tall føres inn av SSB: benyttes for bedrifter hvor de ansatte ikke kan bruke egenmeldinger

Noen andre undertyper – brukes i hovedsak av seksjon 850:

- Opphør
- Konkurs
- Sammenslåing/omorganisering
- Antall ansatte under min – bedrifter som har færre enn fire ansatte får automatisk fritak

Det gis ikke varig fritak fra statistikken i den forstand at man aldri kan bli trukket ut igjen. Et ”varig” fritak gjelder den perioden bedriften skal delta i undersøkelsen (vanligvis fire år). Deretter er den ute av undersøkelsen ”så lenge som mulig”, før den *kan* bli trukket ut igjen. Dersom bedriften fortsatt ønsker fritak må den søke om dette på nytt.

Statistisk sentralbyrå tar utgangspunkt i antall ansatte bedriften har i NAV Arbeidstakerregister når informasjonsbrevet sendes ut. Det kontrolleres hvert kvartal mot dette registeret før utsending av informasjonsbrev/skjema, og når antall ansatte er under fire gis det automatisk fritak fra undersøkelsen. Disse gis undertypen ”Antall ansatte under min” i delregisteret.

I delregisteret for sykefravær opereres det med ulike ”Skjematyper”. Disse er gitt en kort beskrivelse nedenfor:

FOREB:

Skjematypen FOREB betyr at bedriften er et enbedriftsforetak. Bedriften kjenner da ofte kun foretaksnummeret og ikke bedriftsnummeret.

FORE:

FORE betyr at flerbedriftsforetak har problemer med å ta ut fraværstall på bedriftsnivå, og har derfor fått anledning til å rapportere på foretaksnivå, det vil si for samtlige bedrifter/avdelinger og samtlige ansatte i foretaket.

Hvis foretaket har flere bedrifter med i undersøkelsen, markeres en av de utvalgte bedriftene med skjematypen FORE. De øvrige utvalgte bedriftene får skjematypen UFO.

PBED:

Skjematype PBED betyr at bedriftene ønsker å få tilsendt informasjonsbrevet og skjema direkte til bedriftens postadresse. Bedriftene må selv be om at vi skal sende brevene direkte. Vanligvis sendes informasjonsbrev, skjema og purrebrev til foretakets adresse.

3.8. Beskrivelse av andre oppgaver/rutiner

Rapporteringskanaler

Statistisk sentralbyrå ønsker at opplysningene rapporteres på Internett. Rapporteringen kan gjøres på to måter:

1. Via Altinn. Adressen er www.altinn.no.
2. Via Statistisk sentralbyrås innrapporteringskanal, Idun. Adressen er <https://idun.ssb.no>. SSB prerinter brukernavn og passord på følgebrevet.

De som ikke har mulighet til å rapportere elektronisk, må fra og med 1. kvartal 2009 bestille papirskjema via den døgnåpne Skjematelefonen på telefonnummer 815 20 060. Bedriftene må oppgi *ident* og *skjemanummer* (dette prerintes på informasjonsbrevet).

I 2004 ble det mulig å levere sykefraværstall via Altinn. 1. kvartal 2004 ble det gjennomført en pilotundersøkelse (ca 1 000 bedrifter). Fra 2. kvartal 2004 fikk alle bedriftene tilbud om å levere sykefraværstall elektronisk via Altinn. Fra og med 1. kvartal 2007 var det også mulig for bedriftene å rapportere elektronisk via SSBs innrapporteringskanal Idun.

4. kvartal 2009 benyttet 26,5 prosent av bedriftene Altinn, mens 69 prosent leverte via Idun. Totalt leverte 96 prosent elektronisk. I 2008, da skjemaet ble sendt ut til alle bedriftene, lå den elektroniske andelen på om lag 60 prosent.

Fagsystem i Altinn

Ulike datasystem, som for eksempel lønns-, regnskaps-, produksjons- og økonomi-system, kan brukes for å sende opplysninger direkte til SSB. Dette krever at datasystemet er integrert med Altinn. Flere fagsystem tilbyr slik rapportering. Formålet er å forenkle dataleveringen. Mer informasjon om dette på nettsiden www.altinn.no.

Oppdatering av innsendingsfrister i Altinn

Sykefraværsskjemaet ligger i Altinn. Innleveringsfristene oppgis på nettsiden: www.altinn.no/no/Skjema-og-tjenester/Etater/Statistisk-sentralbyra/Skjema-for-foring-av-egenmeldt-sykefravar

Disse fristene må oppdateres så fort publiseringdatoene er fastsatt. Det gjøres på e-post til tjenesteeier@altinn.no.

Statens innkrevingsentral (SI)

Fem uker etter rettskraftig dato starter prosedyren med å sende fil til SI med bedrifter som ikke har levert tall for egenmeldt sykefravær:

1. På signal fra S260 starter seksjon 850 med å kjøre vaskeprogrammene.
2. Deretter kontrollerer seksjon 850 v/Karin Synnøve Øiseth fila.
3. Vaskeprogrammene kjøres så på nytt
4. Øiseth kontroller på nytt
5. Fil oversendes SI

Eventuelle søknader om ettergivelse av tvangsmulkt sendes til mulkt@ssb.no.

Fremdriftsplanen

Fremdriftsplanen ligger på X-disken:

X:\260\Felles\Sykefravær\utvalg\dokumentasjon\fremdriftsplan YYYY, egenmeldt sykefravær.xls.

Denne må oppdateres på slutten av året. Etter at den er oppdatert sendes den til S850 v/Karin Synnøve Øiseth for kommentarer.

Publiseringdatoene avtales med NAV.

Søknader om fritak, m.m.

Seksjon for arbeidsmarked svarer på søker om fritak. Spørsmål vedrørende utfylling av skjemaet, søker om utsettelse, m.m., svares på av Seksjon for datahåndtering og svartjeneste.

Spørsmål om utfylling, m.m. kan rettes til:

- Svartjenesten: telefon 62 88 50 65 (åpen mellom kl 8:00 og 15:00), eller

- E-post: sykefra@ssb.no

Altinn brukerservice: tlf. 75 00 60 00.

4. Usikkerhet og feilkilder

4.1. Måle- og bearbeidingsfeil

Feil kan oppstå i mange ledd av datafangstprosessen. Sentrale feilkilder vil være utfyllingsfeil, registreringsfeil, optiske lesefeil og revisjonsfeil. Eventuelle ulike tolknninger av begreper kan også gi uriktige svar. Gjennom en utførlig revisjonsprosess og maskinelle og manuelle etterkontroller blir mange feil og innkonsistenser oppdaget og rettet.

4.2. Frafallsfeil

I frivillige skjemabaserte undersøkelser vil det være et visst frafall. I 1. kvartal 2002 var svarprosenten nærmere 65 prosent etter purring. Dette kan bidra til skjevheter i estimatene, selv om estimeringsmetoden er relativt robust overfor vridninger i næringsstrukturen og endringer i bedriftsstørrelse. En undersøkelse av frafallesbedriftene i 2000 viste at disse hadde samme omfang på legemeldt sykefravær som bedriftene som svarte.

Det ble innført opplysningsplikt på undersøkelsen i 2. kvartal 2003. Dette førte til en bedring i svarprosenten til over 90 prosent.

4.3. Utvalgsfeil

Alle utvalgsundersøkelser er befeftet med en viss usikkerhet. Generelt blir resultatene mer usikre jo færre observasjoner de er basert på. Variasjonen til predikerte totaler i forhold til den ukjente totalen måles ved ”mean square error”, MSE. Variasjonskoeffisienten er kvadratroten av MSE dividert på predikert total.

Variasjonskoeffisienten for totaltallet tapte dagsverk i kvartalet på grunn av egenmeldt sykefravær er 0,8 prosent 1. kvartal 2009. Denne variasjonskoeffisienten varierer for hver av de 16 næringsgruppene vi publiserer – fra 1,1 prosent for industrien til 8,9 prosent for primærnæringene – og er i gjennomsnitt 3,3 prosent.

4.4. Andre feil

Rateestimatoren er ikke forventningsrett, men skjevheten er liten gitt at utvalget ikke er alt for lite.

I og med at de minste bedriftene er holdt utenfor utvalget, knytter det seg særlig usikkerhet til de beregnede tallene for denne gruppen.

5. Sammenlignbarhet og sammenheng med annen statistikk

5.1. Sammenlignbarhet over tid og sted

Bevegelige helligdager i sin alminnelighet og påsken i særdeleshet påvirker nivået av avtalte dagsverk og sykefraværsdagsverk. Det er videre en tendens til at de avtalte dagsverkene påvirkes mer enn sykefraværsdagsverkene. Dette fører til at sykefraværsprosenten blir høyere i et kvartal med mange fridager enn den ville blitt uten disse fridagene. Dette igjen kan vanskelig gjøre sammenlikning av sykefraværsprosenten for samme kvartal fra ett år til et annet, fordi det vil kunne variere hvilket kvartal bevegelige fridager havner i.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv ble undertegnet av myndighetene og partene i arbeidslivet første gang i oktober 2001, og er senere forlenget. Et av målene i intensjonsavtalen er redusert sykefravær, og ett av virkemidlene er utvidet maksimal egenmeldingsperiode fra 3 til 8 dager for arbeidstakere i bedrifter med IA-avtale. Andelen arbeidsforhold tilknyttet virksomheter med IA-avtale økte fra 36 prosent i 1. kvartal 2002 til 49 prosent i 4. kvartal 2004, og er i 2009 kommet opp i rundt 56 prosent. Utvidet maksimal egenmeldingsperiode kan føre til en dreining fra legemeldt til egenmeldt fravær.

Ny næringsstandard

Det har blitt benyttet ulike næringsstandarer i perioden 2000 - 2009:

SN2007

Fra og med publiseringen for 1. kvartal 2009 benyttes en næringsstandard SN2007. For 2008 er det laget tall etter både gammel og ny standard. Sammenlignet med publiserte tall for 2008 og tidligere år vil det være et brudd i tidsserien for næringsfordelte tall.

I den nye næringsstandarden benyttes i stor grad samme betegnelser på næringer som i den gamle standarden. For mange næringer vil de imidlertid ha et noe ulikt innhold. Det skyldes blant annet at det er laget en ny hovednæring ”Informasjon og kommunikasjon” som består av bedrifter som tidligere var i ulike andre næringer. Virkningen på tallene som følge av endringer i næringsstandarden får man et godt bilde av ved å jamføre tall for samme år for sykefraværet etter gammel og ny standard.

Innføringen av ny næringsstandard har også gitt visse forskjeller i fordelingene etter andre variabler som kjønn, alder, fylke og sektor. Dette skyldes at næringsendringen påvirker nevneren i sykefraværsprosenten gjennom næringsfordelt feriekorrigeringsfaktor som hentes fra Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). Sykefraværsformelen, feriekorrigering og andre begreper er beskrevet i kapittel 2.6.

Det er laget en artikkel med generell informasjon om overgangen til ny næringsstandard, se nettsiden:

<http://www.ssb.no/vis/omssb/1gangspubl/art-2009-02-27-01.html>.

SN2002 og SN94

Fra 2. kvartal 2000 til 3. kvartal 2002 ble næringsstandarden SN94 benyttet. SN2002 ble benyttet fra 4. kvartal 2002 – 4. kvartal 2008. Det er kun mindre forskjeller på disse to næringsstandardene.

Mer informasjon om næringsstandardene på nettsiden:

<http://www3.ssb.no/stabas/ClassificationFrames.asp?ID=342101&Language=nb>.

5.2. Sammenheng med annen statistikk

Flere forskjellige instanser produserer i dag, eller har tidligere laget sykefraværsstatistikk som hver dekker ulike deler av næringslivet.

Næringslivets hovedorganisasjon (NHO), NAVO og Finansnæringens arbeids-giverorganisasjon (FA) laget tidligere sykefraværsstatistikk for sine medlemsbedrifter. Staten laget tidligere sykefraværsstatistikk for alle arbeidstakere som staten hadde arbeidsgiveransvar for. Disse har nå lagt ned sin datainnhenting og får sykefraværsstatistikk for sine enheter levert fra SSB. Videre dekket disse statistikkene bare deler av populasjonen i SSBs sykefraværsstatistikk, og det er derfor vanskelig å sammenligne disse statistikkene med SSBs statistikk over sykefravær.

Kommunenes sentralforbund (KS) lager sykefraværsstatistikk for faste ansatte i kommuner, fylkeskommuner og andre virksomheter i KS tariffområde. Det er frivillig å rapportere sykefravær til KS for medlemsbedriftene. KS inkluderer kun arbeidstakere som var i et fast arbeidsforhold med forhåndsatt arbeidstid per uke ved både starten og utløpet av en 12 månedersperiode. Arbeidstakere under 18 år og lærlinger er ikke inkludert. Statistikken inkluderer både egen- og legemeldt sykefravær.

Det er noen forskjeller mellom sykefraværstallene fra SSB og KS som kan gjøre det problematisk å sammenligne tallene, jf. notatet "Sammenligning av sykefraværsstatistikk i KS, SSB og enkeltkommuner" på nettsidene til KS:
<http://www.ks.no/Portaler/Inkluderende-arbeidsliv-IA/Statistikk/SSB/Sammenligning-av-sykefravarsstatistikker-i-KS-SSB-og/>.

Arbeidskraftundersøkelsene (AKU)

AKUs primære formål er å gi data om folks tilpasning til arbeidsmarkedet. Opplysninger om sykefravær er derfor begrenset – årsak til at folk ikke arbeidet i referanseuken.

AKU dekker alle personer i alderen 15-74 år registrert bosatt i Norge. Undersøkelsen omfatter ikke personer som bor i utlandet og pendler til Norge for å arbeide, eller sysselsatte med opphold på mindre enn seks måneder.

AKU er en utvalgsundersøkelse basert på intervju per telefon. Ca. 22 000 personer intervjues hvert kvartal. Observasjonsheten er person.

AKU har tall tilbake til 1972, men det er noen brudd i tidsserien (mer om dette i Om statistikken – se lenke nedenfor).

Sykefravær i AKU

Alle som var borte hele referanseuken og oppga egen sykdom som hovedgrunn blir registrert som syke i AKU. Siden sykefraværet må vare minst en uke er det begrenset hvor mye egenmeldt sykefravær som fanges opp av denne undersøkelsen. Det er ikke mulig å skille mellom egenmeldt og legemeldt sykefravær i AKU.

Sykefravær i AKU kan fordeles etter varigheten på fraværet (vil også inkludere annet fravær, for eksempel ferie), demografi-, jobb og bedriftsvariable.

Sykefravær i AKU sammenlignet med sykefraværsstatistikken

Nivåtallene i AKU og sykefraværsstatistikken er noe forskjellig. Denne forskjellen skyldes ikke målefeil eller utvalgsusikkerhet, men i all hovedsak ulike definisjoner av måltallene. Den viktigste forskjellen er at man i AKU:

- Bare inkluderer sykefravær av minst en ukes varighet, mens sykefraværsstatistikken teller med alt sykefravær.

- AKU har med tall også for selvstendig næringsdrivende og tilfeldige småjobber hvor sykefraværet er lavere enn for arbeidstakere som sykefravårsstatistikken dekker.
- I sykefravårsstatistikken justeres nevneren i sykefravårsprosenten (antall mulige dagsverk) ned på grunn av ferie og allmenne fridager. Dette gjøres ikke i AKU og man får dermed relativt sett en større nevner, noe som bidrar til lavere prosent.

Mer informasjon

Tabeller, m.m.: <http://www.ssb.no/aku/>.

Om statistikken: <http://www.ssb.no/aku/om.html>.

Levekårsundersøkelsene

Levekårsundersøkelsene gjennomføres fra og med 1996 årlig med varierende tema. Temaene gjentas med en syklus på tre år.

Hovedutvalget til levekårsundersøkelsen består av 5 000 personer. Datainnsamlingen består av besøksintervju og telefonintervju.

Sykefravær i levekårsundersøkelsene

Levekårsundersøkelsene har informasjon om yrkesrelaterte helseplager og sykefravær for personer som i løpet av de siste 12 månedene har hatt sammenhengende sykefravær på mer enn 14 dager. Undersøkelsen gir i tillegg en god del data om folks arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt.

Mer informasjon

Tabeller, m.m.: <http://www.ssb.no/arbmiljo/>.

Om statistikken: <http://www.ssb.no/arbmiljo/om.html>.

NAV

Sentral sykefravårsstatistikk lages i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet. Kontaktperson i direktoratet er Hanne Nygaard.

NAV og SSB publiserer de samme sykefraværtallene. NAVs tabeller gjelder kun legemeldt sykefravær, mens SSB publiserer tall for både legemeldt og egenmeldt sykefravær.

SSB publiserer ikke tabeller med fordeling på diagnose. For slike tabeller, samt tabeller som viser sykefravær for bedrifter med IA-avtale, bruk av aktiv sykemelding, gradert sykemelding og sykefravær for gravide, henviser vi til nettsidene til NAV – se lenke under ”mer informasjon” nedenfor.

Bedrifter som har inngått en avtale om inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) kan hente statistikk for legemeldt sykefravær for egen virksomhet på nettsidene til NAV, se nettsiden: <http://www.nav.no/page?id=1073743237>.

Mer informasjon

Tabeller, m.m.: <http://www.nav.no/page?id=1073743235>.

6. Filbeskrivelser

Filbeskrivelse - originalfila fra Seksjon for datahåndtering og svartjeneste (S850). 4. kvartal 2009:

1	IDENT	Char	Iden
2	ANSATTE	Num	Ansatte fra originalfil
3	ORGNR	Char	Organisasjonsnummer bedrift
4	ORGNR_FORETAK	Char	Organisasjonsnummer foretak
5	NAVN1	Char	Navn - foretak
6	NACE1	Char	Næring SN2002
7	OG_LEGEM	Num	Har verdi hvis også levert legemeldt fravær
8	KVITT_TYPE	Char	Kvitteringstype
9	KVITT_UNDERTYPE	Char	Kvitteringsundertype
10	TALL_FORETAK	Num	= 1 for FORE-bedrifter
11	UNDER_FORETAK	Num	= 1 for UFO-bedrifter
12	SAMTYKKENDE	Char	Gitt samtykke (gammel variabel)
13	TILSTAND	Char	Tilstand
14	REG_TYPE	Char	Registertype
15	S1_1	Num	Utvidet ordning. 1=ja, 2=nei
16	S1_2	Num	Egenmeldingsperiode
17	S2_M_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. menn
18	S2_K_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. kvinner
19	S2_A_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. i alt
20	S2_M_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. menn
21	S2_K_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. kvinner
22	S2_A_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. i alt
23	S2_M_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. menn
24	S2_K_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. kvinner
25	S2_A_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. i alt
26	S2_M_DAV	Num	Dagsver. 1-3d sykefr. menn
27	S2_K_DAV	Num	Dagsver. 1-3d sykefr. kvinner
28	S2_A_DAV	Num	Dagsver. 1-3d sykefr. i alt
29	S3_MPERS3	Num	Personer 4d+ sykefr. menn/1-3d
30	S3_KPERS3	Num	Personer 4d+ sykefr. kvinner/1-3d
31	S3_APERS3	Num	Personer 4d+ sykefr. i alt/1-3d
32	S3_MTIL3	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. menn/1-3d
33	S3_KTIL3	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. kvinner/1-3d
34	S3_ATIL3	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. i alt/1-3d
35	S3_MDAG3	Num	Dager 4d+ sykefr. menn/1-3d
36	S3_KDAG3	Num	Dager 4d+ sykefr. kvinner/1-3d
37	S3_ADAG3	Num	Dager 4d+ sykefr. i alt/1-3d
38	S3_MDAV3	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. menn/1-3d
39	S3_KDAV3	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. kvinner/1-3d
40	S3_ADAV3	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. i alt/1-3d
41	S3_MPERA	Num	Personer 4d+ sykefr. menn
42	S3_KPERA	Num	Personer 4d+ sykefr. kvinner
43	S3_APERA	Num	Personer 4d+ sykefr. i alt
44	S3_MTILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. menn
45	S3_KTILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. kvinner
46	S3_ATILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. i alt
47	S3_MDAGA	Num	Dager 4d+ sykefr. menn
48	S3_KDAGA	Num	Dager 4d+ sykefr. kvinner
49	S3_ADAGA	Num	Dager 4d+ sykefr. i alt
50	S3_MDAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. menn
51	S3_KDAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. kvinner
52	S3_ADAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. i alt
53	REVISJONSFEIL_GODKJENT	Char	Avvikskontroller (gammel variabel)
54	H_VAR3_N	Num	Ansatte fra BoF i beg. av kvartalet
55	EKSTREM_GODKJENT	Char	Revisjonsvariabel
56	REVISJONSFEIL_TYPE	Char	Type avviksfeil (gammel varaibel)
57	ANS_BOF	Num	Ansatte fra BoF. Siste oppdatering
58	FNAVN	Char	Foretakets navn

Filbeskrivelse - imputert fil. 4. kvartal 2009:

1	ansatte	Num	Antall ansatte fra grunnlagsfilen.
2	ansatt_k	Num	Antall ansatte kvinner basert på arbeidstakerregisteret
3	ansatt_m	Num	Antall ansatte menn basert på arbeidstaker reg.
4	ansatt_t	Num	Antall ansatte i alt i arbeidstaker reg.
5	nansatte	Num	Gjeldende tall for ansatte i alt
6	ansatt_skjema	Num	Antall ansatte fra skjema. Benyttes ikke.
7	h_var3_n	Num	Antall ansatte fra BoF, fra beg. av kvartalet
8	ans_bof	Num	Ant. ansatte fra oppdatering i BoF i nærheten av Referansedato (siste tirsdag før siste onsdag i i kvartalet)
9	s1_1	Num	Utvidet ordning
10	s1_2	Num	Egenmeldingsperiode
11	og_legem	Num	= 1 hvis også oppgitt legemeldt fravær
12	dato	Num	År med i utvalget
13	nace_sn07_tr	Char	NACE SN07 - fra trekkefila
14	nace_SN07	Char	NACE-næring - ny næringssandard SN2007

15 naring_sn02	Char	NACE-næring - gammel næringssandard SN2002
16 str_grp	Char	Inndeling av ansatte i tre størrelsesgrupper basert på SN07
17 S2_M_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. menn
18 S2_K_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. kvinner
19 S2_A_PER	Num	Personer 1-3d sykefr. i alt
20 S2_M_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. menn
21 S2_K_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. kvinner
22 S2_A_TIL	Num	Tilfeller 1-3d sykefr. i alt
23 S2_M_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. menn
24 S2_K_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. kvinner
25 S2_A_DAG	Num	Dager 1-3d sykefr. i alt
26 S3_MPERA	Num	Personer 4d+ sykefr. menn
27 S3_KPERA	Num	Personer 4d+ sykefr. kvinner
28 S3_APERA	Num	Personer 4d+ sykefr. i alt
29 S3_MTILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. menn
30 S3_KTILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. kvinner
31 S3_ATILA	Num	Tilfeller 4d+ sykefr. i alt
32 S3_MDAGA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. menn
33 S3_KDAGA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. kvinner
34 S3_ADAGA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. i alt
35 S2_M_DAV	Num	Dagsverk 1-3d sykefr. menn
36 S2_K_DAV	Num	Dagsverk 1-3d sykefr. kvinner
37 S2_A_DAV	Num	Dagsverk 1-3d sykefr. i alt
38 S3_MDAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. menn
39 S3_KDAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. kvinner
40 S3_ADAVA	Num	Dagsverk 4d+ sykefr. i alt
41 tall_foretak	Num	=1 hvis FORE-bedrifter
42 under_foretak	Num	=1 hvis UFO-bedrifter
43 frav_a	Num	Personer med sykefravær. Alle.
44 frav_k	Num	Personer med sykefravær. Kvinner.
45 frav_m	Num	Personer med sykefravær. Menn.
46 fravd_a	Num	Sykefraværsdager. Alle.
47 fravd_k	Num	Sykefraværsdager. Kvinner.
48 fravd_m	Num	Sykefraværsdager. Menn.
49 fravt_a	Num	Sykefraværstilfeller. Alle.
50 fravt_k	Num	Sykefraværstilfeller. Kvinner.
51 fravt_m	Num	Sykefraværstilfeller. Menn.
52 fravdv_a	Num	Dagsverk med sykefravær. Alle.
53 fravdv_k	Num	Dagsverk med sykefravær. Kvinner.
54 fravdv_m	Num	Dagsverk med sykefravær. Menn.
55 navn1	Char	Foretakets navn
56 fnavn	Char	Navn på bedriften
57 orgnr	Char	Orgnr bedrift
58 orgnr_foretak	Char	Foretakets orgnr
59 nar_str2	Char	Næringsstrata basert på SN07
60 naring2s	Char	Næring (SN07), 2 siffer
61 nace1	Char	Næring SN2002
62 naring	Char	NACE, ny standard SN07
63 kvitt_type	Char	Kvitteringstype
64 kvitt_undertype	Char	Kvitteringsundertype
65 ident	Char	Løpenummer
66 reg_type	Char	Registertype
67 blank_ut	Char	= 1 hvis verdiene er blanket ut, blank ellers
68 revidert	Char	= 1 hvis det er foretatt revideringer
69 revisjonsfeil_godkjent	Char	Viser res. av avvikskontrollene på Kongsv.
70 revisjonsfeil_type	Char	Angir avviksgrunn
71 ekstrem_godkjent	Char	Resultater fra ekstremverdikont. på Kongsv.
72 strat	Char	Strata
73 svar	Char	=1 hvis svarbedrift
74 mottatt	Char	mottattdato
75 tilstand	Char	Tilstand
76 i_frav	Char	Imputert. Personer med sykefravær. Alle.
77 i_frav_k	Char	Imputert. Personer med sykefravær. Kvinner.
78 i_frav_m	Char	Imputert. Personer med sykefravær. Menn.
79 i_fravd	Char	Imputert. Sykefraværsdager. Alle.
80 i_fravt	Char	Imputert. Sykefraværstilfeller. Alle.
81 i_frdv_k	Char	Imputert. Dagsverk med sykefravær. Kvinner.
82 i_frdv_m	Char	Imputert. Dagsverk med sykefravær. Menn.
83 i_frvd_k	Char	Imputert. Sykefraværsdager. Kvinner.
84 i_frvd_m	Char	Imputert. Sykefraværsdager. Menn.
85 i_frvdv	Char	Imputert. Dagsverk med sykefravær. Alle.
86 i_frvt_k	Char	Imputert. Sykefraværstilfeller. Kvinner.
87 i_frvt_m	Char	Imputert. Sykefraværstilfeller. Menn.

Kodeliste**Variabel: ekstrem_godkjent**

- 1 = På kontrollistene. Ikke kontrollert
 - 2 = Oppgitte verdier godkjent
 - 3 = Nye tall mottatt fra bedriften
 - 4 = Antall ansatte endret (feil i Aa-registeret)
 - 9 = ikke på kontrollisene
- Blank = ikke kjørt kontroll på disse bedriftene

7. Referanser

Hamre, Jørn Ivar (2005): Estimering av fylkesfordelte og sektorfordelte tall for egenmeldt sykefravær. Dokumentasjon av metode og system, og resultater. Notater 2005/45, Statistisk sentralbyrå.

Hamre, Jørn Ivar og Christoffer Berge (2009): Utvalgsundersøkelsen om egenmeldt sykefravær. Dokumentasjon av utvalgsplanen og utvalget for 2009. Notater 2009/19, Statistisk sentralbyrå.

Lovdata: Lov om folketrygd (folketrygdloven) § 25-1 – arbeidsgiverregisteret og arbeidstakerregisteret (www.lovdata.no/all/hl-19970228-019.html#25-1).

NAV: Forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (www.nav.no/rettskildene/forskrift/F20080818-942)

NAV: Sykefravær (www.nav.no/page?id=1073743235).

Statistisk sentralbyrå (SSB): Arbeidskraftundersøkelsen (www.ssb.no/aku/).

Statistisk sentralbyrå (SSB): Levekårsundersøkelsen (www.ssb.no/arbmiljo/).

Statistisk sentralbyrå (SSB): Sykefravær, egen- og legemeldt (www.ssb.no/sykefratot/).

Vedlegg A. Fremdriftsplan

Framdriftsplan for 2010, egenmeldt sykefravær

Kvartal og år	Over-sending av nyt/ rullert utvalg til S850	Utsending av info-brev til NYE bedrifter i utvalget	Frist oversending g av data til S850 for preprinting	Pre-printing i Oslo	Utsending	Frist for inn-sending	Ny adressefil sender kopisenter et, varsel om tvangsmulkt	Pakking/ utsending av Purring - varsel om tvangsmulkt	Ny frist for inn-sending	Ny adr. fil tas ut for skjema-printing: vedtak om tvangsmulkt	Pakking/ utsending av vedtak om tvangsmulkt	Retts-kraftig dato; svarfrist for at vedtaket ikkeiverksettes, slippe mulkt	overføring av fil til S260, S260 sender samtidig preprint-datane til S850	Vurderingskontroll, editering/ imputering	Estimering, analyse DS-skriking	Web-publisering
4. kv. 2009			01.12.2009	Uke 50	Uke 51	02.02.10	09.02.10	10.02.10	17.02.10	23.02.10	24.02.10	03.03.10	03.03.10	Uke 09 + 08-10.03	Uke 11	23.03.2010
1. kv. 2010	05.01 .2010	14.01 .2010	15.03.2010	Uke 13	Uke 14	04.05.10	11.05.10	12.05.10	19.05.10	25.05.10	26.05.10	03.06.10	03.06.10	Uke 22 + 07. - 11.06	Uke 24	22.06.2010
2. kv. 2010			14.06.2010	Uke 25	Uke 26	03.08.10	10.08.10	11.08.10	18.08.10	24.08.10	25.08.10	02.09.10	02.09.10	Uke 35 + 06-10.10	Uke 37	21.09.2010
3. kv. 2010			10.09.2010	Uke 38	Uke 39	02.11.10	09.11.10	10.11.10	17.11.10	23.11.10	24.11.10	02.12.10	02.12.10	Uke 48 + 06-08.12	Uke 49/50	20.12.2009
4. kv. 2010			01.12.2009	Uke 49	Uke 50	02.02.11	09.02.11	10.02.11	17.02.11	23.02.11	24.02.11	03.03.11	03.03.11	Uke 09 + 07-10.11	Uke 11	22.03.2011

Vedlegg B. Spørreskjema

Tilbakeroportering av sykefravårsprosentter:

+

Egenmeldt sykefravær for

Svarfrist:

Svarfrist:

+

☐ Du kan svare på internett: www.alinn.no Alinn er myndighetenes offisielle internettlevering av opplysninger til det offentlige.
Du kan også svare på Statistisk sentralbyrås innraporteringssportal: https://idkun.ssb.no
Bruker-id: <input type="text"/>
Passord: <input type="password"/>
? Trenger du hjelp med utfylling, ring til 62 88 50 65 eller send e-post til sykefra@ssb.no
A Opplysningene nedenfor er den informasjonen SSB har om mangefunksjon, vennligst oppdater i tallene til Norge:
Navn: <input type="text"/>
E-post: <input type="text"/>
Tlfnr.: <input type="text"/>
B Skjemasset skal fylles ut for nedenfor
Navn: <input type="text"/>
Gåteadresse: <input type="text"/>
Postnummer/sted: <input type="text"/>

Sykefravårs prosentten er beregnet som dagsverk med sykefravær i prosent av avtallte dagsverk.

Dagsverk med egenmeldt sykefravær bygger på tallene som rapporteres til SSB for de aktuelle kvartalene. Dagsverk med lege meldt sykefravær bygger på data fra et register Arbeids- og velferdssetet over sykemeldinger fått ut av leger. Tallene gjelder bare arbeidstakere mellom 16 og 69 år som er bosatt i Norge. Avtalte dagsverk er beregnet ut fra data i NAVsregisteret. Her legges data sam i arbeidsgiverne sender om innført og oppnår av arbeidsstønad og den arbeidsstøt per ukे som er knyttet til disse arbeidstakjordene. I beregningen er det gjort tilstrek for feriedagsverk og det er gjort beregning av arbeidsstønad som i begge tilfeller bygger på nasjonale gjennomsnitt. For de med få ansatte kan dette gi en viss feil i sykefravårsprosenten. Tallene gjelder bare arbeidstakere mellom 16 og 69 år som er bosatt i Norge.

På SSBs website: <http://www.ssb.no/sykefravær> får du mer informasjon og tall for sykefravær.

Spørsmål eller kommentar om tilbakeroporterte tall kan rettes til:
 Telefon 62 88 50 65 eller e-post: sykefra@ssb.no

+

4

+

RA-0182-1

Bokmål 03.2008 260

1 Hør Ja
 Nei → Gå til spørsmål **3**

2 Hvor mange kalenderdager kan en enkelt egenmelding være? Antall kalenderdager

3 Har Ja
 Nei → Avslutt og send skjemaet i vedlagte svarhåndbrett.

Vennligst fyll opp

Antall personer med egenmeldt sykefravær	egenmeldte sykefravær for kvartal. Fravær på sykt barn holdes utenfor.
Menn	Kvinner
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Antall egenmeldinger

Antall egenmeldte sykefraværsdager	Antall dagsværk med egenmeldt sykefravær
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Antall egenmeldt sykefravær, én desimal

Eventuell annen informasjon:

Husk å ta kopi av skjemaet!

Rettledning

Hvordan går man fram ved utfyllingen av sykefraværstatistikkene?

Antall personer med egenmeldt sykefravær:

Her føres opp det samlede antall personer som har hatt ett eller flere egenmeldte sykefravær i løpet av kvartalet. Personer som har hatt flere egenmeldte sykefravær teller bare én gang.

Antall egenmeldinger:

Her føres opp det totale antall egenmeldinger i kvartalet. En egenmelding defineres som én eller flere sammenhengende kalenderdager med sykdom. Har en ansatt flere egenmeldinger i kvartalet, føres faktisk alle egenmeldingene opp. Det tidsarbeidende som samles opp over daglig skal regnes som en sammenhengende egenmelding fra den første sykefra veldag til vedkommende er tilbake på jobb igjen.

Antall egenmeldte sykefraværsdager:

Her opgis det samlede antall sykefraværsdager som alle egenmeldinger utgjør i perioden. Det er kun normalarbeidsdager som her skal regnes med som sykefraværsdager. Dvs. at generelle fridager og helgedager i sykefravær spilles inn skal holdes utenfor. Har man vært i værende under en halv dag, teller ikke denne dagen med.

Antall dagsværk med egenmeldt sykefravær:

Her føres opp det samlede antall dagsværk som bortfaller også egenmeldt sykefravær. Dagsværk med sykefravær beregnes ved å ta utgangspunkt i antall sykefraværsdager og konvertere til antall dager som det dreier seg om deltidssatsen. (Hvis stillingsandelen er variert for enkelte ansatte, kan det brukes et anslag for gjennomsnittlig stillingsandel). For heltsansatte blir antall sykefraværsdagverk og sykefraværsdager det samme.

Formelen for dagsværk med sykefravær blir som følger:

Antall sykefraværsdager * Stillingsandel = Dagsværk med sykefravær.

Eks. på beregning av dagsværk med sykefravær:

En arbeidstaker som jobber 4 timer daglig, er syk i tre dager. Dette gir følgende dagsværk med sykefravær (Vi antar her at det er 7,5 timer i en normal hel arbeidsdag):

$$3 \cdot \frac{4}{7,5} = 1,6$$

En arbeidstaker i en 60% stilling er syk én dag. Dette gir følgende dagsværk med sykefravær:

En ansatt som arbeider i ¾ stilling er syk i to dager, får følgende dagsværk med sykefravær:

$$2 \cdot \frac{3}{4} = 1,5$$

En ansatt som jobber 25 timer i ukken og har to dagers sykefravær, får dagsværk med sykefravær som følger:

$$2 \cdot \frac{25}{37,5} = 1,3$$

(Vi antar her at full arbeidsuke utgår 37,5 timer.)

Vedlegg C. Brev til nye bedrifter i utvalget

«Navn_»
«Adr_»
«Pnr_» «Psted_»

Org.nr.: «Orgnr_f_»

Oslo, 28. januar 2010
Vår ref.: 10/12
Saksbehandler: Christoffer Berge
Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

En eller flere av foretakets bedrifter er trukket ut til undersøkelsen om Egenmeldt sykefravær

Kvartalsvis statistikk over sykefraværet utarbeides av Statistisk sentralbyrå (SSB) på grunnlag av bedriftenes tall for egenmeldt sykefravær og registerbaserte tall for legemeldt sykefravær. Statistikken viser hvordan sykefraværet utvikler seg over tid i ulike næringer og er et nyttig redskap i arbeidet med å redusere sykefraværet. Opplysningene som gis er underlagt taushetsplikt etter statistikklovens § 2-4. De vil bare bli brukt til å utarbeide offisiell statistikk og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging.

SSB fornyer utvalget en gang i året. En eller flere av foretakets bedrifter er nå med i utvalget. Små og mellomstore bedrifter må regne med å delta i ca. fire år, mens store bedrifter vil være med hele tiden. *På baksiden finner dere en liste over de bedriftene i foretaket som omfattes av denne undersøkelsen.*

Vi ønsker opplysninger om egenmeldte sykefravær. For mer informasjon, se vedlagt rettledning.

Send opplysninger over Internett

Rapporteringen skal fortrinnsvis foregå elektronisk. SSB anmoder om at opplysningene rapporteres på Internett via Altinn.no eller SSBs innrapporteringskanal IDUN. Dette er den enkleste og sikreste måten å rapportere data på, og dere vil få en kvittering på at opplysningene er levert. For mer informasjon, se vedlagte informasjon og rettledning. Dersom dere ikke har mulighet til å rapportere elektronisk, må dere bestille papirskjema via den døgnåpnede Skjematelefonen på telefonnummer 815 20 060. Ident- og skjemanummer som trengs ved bestilling av skjema, oppgis ved utsending i uke 14.

Vi gjør oppmerksom på at opplysninger ikke skal sendes inn nå. **Informasjonsbrev om rapportering for 1. kvartal 2010 blir sendt ut i uke 14 og svarfristen er 4. mai 2010.**

Som takk for hjelpen, får de som svarer tilbakerapportert tall for alt sykefravær i kvartalet, også legemeldt sykefravær, både for bedriften selv, næringsgruppen bedriften tilhører og for hele landet.

Har dere spørsmål?

Spørsmål kan rettes til Christoffer Berge på tlf. 21 09 46 44 eller Unn Høydahl på tlf. 21 09 44 19.
E-post: sykefra@ssb.no

Opplysningsplikt

Statistisk sentralbyrå samler inn opplysningene med hjemmel i statistikkloven § 2-2. Dette er et enkeltvedtak dere kan klage på etter forvaltningslovens kapittel VI dersom dere mener dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. Etter statistikkloven § 2-3, har Statistisk sentralbyrå myndighet til å legge tvangsmulkt til de som ikke gir opplysninger innen en oppgitt frist. Dere har rett til å klage på vedtak om opplysningsplikt etter regler gitt i forvaltningsloven. En eventuell klage må sendes skriftlig. Flere opplysninger om hjemmelsgrunnlag og klageadgang finnes på baksiden av arket.

Med vennlig hilsen

Helge N. Næsheim
seksjonssjef

SNU ARKET!

Klage på vedtak om opplysningsplikt

Hjemmelsgrunnlag

Statistisk sentralbyrå henter inn opplysninger med hjemmel i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) av 16. juni 1989 nr. 54 § 2-2, jf. kgl. res. av 16. juni 1989 nummer 387 og delegasjon fra Finansdepartementet av 13. februar 1990 nummer 1228.

Klageadgang

Man kan klage på vedtaket om opplysningsplikt etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Dette gjelder også senere vedtak om avvisning av klage. Følgende regler gjelder dersom man skal klage:

- Vedtaket kan påklages til Finansdepartementet som klageinstans, men klagen skal fremsettes skriftlig før, det vil si sendes til, **Statistisk sentralbyrå, Seksjon for databearbeiding, 2225 Kongsvinger**.
- Fristen for å klage er 3 - tre - uker fra det tidspunkt foretaket har mottatt vedtaket. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen klagefristens utløp.
- Etter § 29 i forvaltningsloven, kan klagefristen forlenges i særlige tilfeller. Etter § 31 kan en klage som er sendt inn for sent, likevel bli behandlet dersom den opplysningspliktige i sin klage sannsynliggjør at han eller hun ikke kan lastes for overskridelsen av tidsfristen eller det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.
- I en klage må det opplyses hvilken statistisk undersøkelse det gjelder og hvem den opplysningspliktige er. Videre må klagen begrunnes og dere bør også ta med andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må være undertegnet av den opplysningspliktige eller en annen person med fullmakt. Oppgi nummeret som Statistisk sentralbyrå bruker på foretaket. Det står ved siden av postadressen på forsiden av arket.

Søknad om fritak

I særlige tilfeller der det foreligger meget sterke og dokumenterbare grunner, kan Statistisk sentralbyrå frita for plikt til å gi opplysingene.

Vedlegg D. Følgebrev

Til oppgavegiver

Kongsvinger, 09. april 2010

Vår ref.: 10/12

Saksbehandler: Karin Synnøve Øiseth

Seksjon for databearbeiding

Egenmeldt sykefravær 1. kvartal 2010

Arbeidslivets parter og myndighetene har inngått en intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Ett av målene i avtalen er å redusere sykefraværet. Sykefraværsstatistikk er viktig for å vurdere om målet nås. Tall for legemeldt sykefravær hentes fra NAVs registre, mens tall for Egenmeldt sykefravær bare kan hentes fra bedriftene. Skal vi få et riktig bilde av sykefraværet, er det derfor viktig at både store og små enheter, og både de som har hatt mye og lite sykefravær svarer på spørsmålene i denne undersøkelsen. Bedrifter som ikke er i drift eller som har startet opp virksomheten i 2010, må også svare. Alle opplysningene er underlagt taushetsplikt etter statistikkloven § 2-4.

Send opplysninger over Internett

Statistisk sentralbyrå (SSB) anmoder om at opplysningene rapporteres på Internett. Dere vil da få kvittering på at opplysningene er sendt inn. Rapporteringen kan gjøres på to måter (se også vedlagt rettledning):

1. Via Altinn. Adressen er www.altinn.no.
2. Via Statistisk sentralbyrås innrapporteringskanal, Idun. Adressen er <https://idun.ssb.no>, og du logger deg på med **brukerid** <brukerid> og **passord** <passord>.

Dersom dere ikke har mulighet til å rapportere elektronisk, må dere bestille papirskjema via den døgnåpnede Skjematelefonen på telefonnummer 815 20 060. Dere vil da bli spurta om ident «Navn» og skjemanr. «Navn».

Svarfrist

Fristen for innsending er **4. mai 2010**.

Har dere spørsmål?

Har dere spørsmål til undersøkelsen, kan dere ta kontakt med vår svartjeneste på telefon 62 88 50 65 eller via e-post, sykefra@ssb.no. Vi ber om at foretakets organisasjonsnummer oppgis ved henvendelse til SSB.

Tilbakerapporterte tall

For de bedriftene som har rapportert for tidligere kvartal, har vi på baksiden av brevet tatt med en tabell som viser egenmeldt og legemeldt sykefravær i egen bedrift sammenlignet med tall for hele landet.

Opplysningsplikt

Statistisk sentralbyrå samler inn opplysningene med hjemmel i statistikkloven § 2-2. Etter statistikkloven § 2-3, har Statistisk sentralbyrå myndighet til å ilette tvangsmulkt til de som ikke gir opplysninger innen en oppgitt frist. Vi gjør oppmerksom på at plikten til å gi opplysninger ikke faller bort selv om mulkten blir betalt.

På forhånd takk!

Med vennlig hilsen

Nina Arnesen
seksjonssjef

VEND

Karin Synnøve Øiseth
konsulent

Vedlegg E. Levering på altinn.no

Slik leverer du Egenmeldt sykefravær på altinn.no

Altinn er myndighetenes offisielle internettportal for innlevering av opplysninger til det offentlige. Statistisk sentralbyrå tilbyr to måter å levere Egenmeldt sykefravær på via Altinn.

1. Automatisk innlevering fra bedriftens lønns- og personalsystem

Flere lønns- og personalsystem tilbyr innrapportering av Statistisk sentralbyrås Egenmeldt sykefravær. Rapporteringen startes fra lønns- og personalsystemet og opplysningene sendes automatisk via Altinn. Har ditt lønns- og personalsystem en slik mulighet, er dette den enkleste og sikreste måten å rapportere på. Er du i tvil om lønns- og personalsystemet ditt har denne muligheten, eller hvordan det skal brukes, ta kontakt med programvareleverandøren din.

2. Rapportering ved hjelp av det elektroniske skjemaet i Altinn

Dersom det ikke er mulig å sende opplysningene automatisk fra lønns- og personalsystemet kan du fylle ut webskjemaet som du finner på altinn.no

Slik finner du skjema for Egenmeldt sykefravær (RA-0182) i Altinn

1. Logg deg inn på altinn.no
2. Klikk på knappen **Logg inn** øverst i skjermbildet.
3. Velg innloggingsmetode og følg veiledningen. Dersom du har problemer med pålogging til Altinn, ta kontakt med altinn-support på telefon 75 00 60 00 eller e-post support@altinn.no
4. Når du har logget deg på, får du opp en side som gir en rask innføring i bruk av Altinn. Les informasjonen og klikk på knappen **Videre>>**.
5. Du kommer nå til **Min hovedside**. Der er du i utgangspunktet logget inn som privatperson. Velg **Se alle>** til høyre for navnet ditt oppe til høyre i skjermbildet.
6. Du får nå opp en ny side der du haker av for **Vis også underenheter (bedrifter)**.

Vis også underenheter (bedrifter)
Vis også slettede enheter (utgått fra Enhetsregisteret)
Søk i listen:
Oppdater listen

Velg deretter den bedriften du skal rapportere for.

7. Nå skal skjema RA-0182, Egenmeldt sykefravær komme opp i **Min arbeidsliste** på **Min hovedside**. Klikk på RA-0182, Egenmeldt sykefravær og start utfyllingen.
8. Dersom skjemaet *ikke* kommer opp på Min arbeidsliste, gå til arkfanen **Skjema og tjenester** og velg **Skjemakatalog**.
9. Skriv inn RA-0182 i søkerfeltet og trykk **Søk**.
10. Klikk på **Skjema for føringer av egenmeldt sykefravær**
11. I neste skjermbilde, under **Her finner du skjemaet**, klikker du på lenken:
 [Skjema for føringer av egenmeldt sykefravær](#)
12. I neste skjermbilde setter du en hake i feltet **Vis også underenheter (bedrifter)** og velger den bedriften du skal rapportere for i nedtrekkslisten. Se nedenfor:
 Vis også underenheter (bedrifter)
Velg hvem du vil rapportere for:
13. Du kommer nå til første skjermbilde i skjemaet.

Slik fyller du ut skjema for Egenmeldt sykefravær

Skjemaet består av spørsmål om rapporteringsperiode, kontaktperson i din bedrift og forhold rundt egenmeldt sykefravær i bedriften.

5. I første skjermbilde registrerer du kvartal og år du skal rapportere for. Sjekk at øvrige opplysninger stemmer. Eventuelle endringer i navn eller adresse sendes Enhetsregisteret i Brønnøysund. Ta kontakt på telefon 75 00 75 00. For elektronisk registrering av endringer, bruk lenka *Elektronisk registrering* på <http://www.brreg.no/registrering/endring.html>. Du kan ikke gjøre endringer i dette skjermbildet. Klikk på knappen **Neste >>** nederst til høyre i skjermbildet.
6. I neste skjermbilde skal du fylle ut Kontaktinformasjon. Etter at du har fylt inn opplysningene, klikk på knappen **Neste >>** nederst til høyre i skjermbildet for å komme videre i skjemaet.
7. Du kommer nå til skjermbildet om bedriften har gitt anledning til utvidet egenmeldingsperiode og eventuelt hvor mange dager. Fyll ut opplysningene og klikk på knappen **Neste >>**.
8. Du kommer nå til skjermbildet om bedriften har hatt egenmeldt sykefravær i perioden. Dersom du svarer Nei, klikk på **Neste >>** og du kommer til skjermbildet om tilbakerapporterte sykefraværsprosenter. (Disse tallene finnes foreløpig kun på baksiden av tilsendt brev.) Klikk **Neste >>**, og du kommer til siden som starter innsending. Klikk på **Kontroller og send >>**. Dersom skjemaet ikke inneholder noen feilmeldinger kan du nå klikke på **Fortsett >>**. I neste skjermbildet klikker du på **Start innsending >>** og i neste skjermbildet klikker du på **Send inn >>**.
9. Dersom du svarer Ja på spørsmålet om bedriften har hatt egenmeldt sykefravær i perioden, fyller du ut alle aktuelle felt i spørsmålet om Egenmeldt sykefravær i løpet av kvartalet for bedriften. Trykk deretter på **Neste >>**. Du kommer nå til skjermbildet om tilbakerapporterte sykefraværsprosenter. Klikk **Neste >>**, og du kommer til siden som starter innsending. Klikk på **Kontroller og send >>**. Dersom skjemaet ikke inneholder noen feilmeldinger kan du nå klikke på **Fortsett >>**. I neste skjermbildet klikker du på **Start innsending >>** og i neste skjermbildet klikker du på **Send inn >>**.
10. Dersom du får feilmeldinger i høyre marg, trykk på feilmeldingen for å komme tilbake til detfeltet som inneholder feil. Rett opp alle feil og trykk på **Kontroller skjema** for å forsikre deg om at opplysningene er korrekt utfylt.
11. Klikk nå på **Fortsett >>** og deretter på **Send inn >>** i skjermbildene som følger.
12. Når du har klikket på **Send inn >>**, får du en kvittering som inneholder et referansenummer (AM-nummer). Du kan også bestille en kvittering på e-post.

Dersom du trenger hjelp med utfylling, ta kontakt med vår svartjeneste på telefonnummer 62 88 50 65 eller e-post sykefra@ssb.no.

Andre rapporteringsformer

Dersom du ikke har mulighet for å rapportere elektronisk, kan du bestille et papirskjema for utfylling fra vår Skjematelefon på telefonnummer 815 20 060.

Vedlegg F. Endring av kilde for antall ansatte

Nedenfor gis en kort beskrivelse av omleggingen fra å benytte antall ansatte fra skjemaet til antall ansatte fra NAV Arbeidstakerregister.

1. Innledning

På skjema for egenmeldt sykefravær ble sysselsettingstall for bedriften preprintet fram til 4. kvartal 2004, og bedriftene hadde mulighet til å korrigere dette tallet. Sysselsettingstallene ble hentet fra NAV Arbeidstakerregister (Aa-registeret). Dette var ment som informasjon som, sammen med navn og adresse på bedriften, skulle sikre at sykefraværstallene som ble fylt inn gjaldt den bedriften som var trukket ut til utvalget. Formålet med å preprinte tallene var altså at vi skulle forhindre at vi la sykefraværstall inn i statistikken som ikke samsvarer med den sysselsettingspopulasjon som var i registeret. Vi var derfor bare ute etter større avvik.

Vi ønsket ikke at dette skulle øke oppgavebyrden til oppgavegiverne. For de fleste arbeidsgivere vil det være slik at sysselsatte på telletidspunktet vil avvike noe fra hva som står i registeret. Det skyldes blant annet ulikt referansetidspunkt og noe ulike definisjoner. Mindre avvik betyr ingenting for sykefraværsstatistikken og vi ønsket derfor ikke at oppgavegiver skal bruke tid på små korrekSJoner. Særlig gjelder dette oppgavegivere som oppfylte meldeplikten sin til Aa-registeret. Vi var derfor bare ute etter større avvik.

Fra og med 1. kvartal 2005 fikk derfor kun de nye bedriftene i utvalget preprintet sysselsettingstall på skjemaet, og kun første gang de var med i undersøkelsen. Nye bedrifter som meldte om store avvik ble kontrollert.

2. Gammelt opplegg (t.o.m. 4. kvartal 2004)

I det gamle opplegget ble primært antall ansatte oppgitt på skjemaet benyttet i statistikkproduksjonen. Tallet for ansatte menn og kvinner ble hentet fra Aa-registeret og justert i forhold til antall ansatte oppgitt på skjemaet. I de tilfellene hvor bedriften ikke hadde foretatt noen justeringer av ansatte på skjemaet, og dette tallet ikke stemmer overens med det vi fant i Aa-registeret, var det sistnevnte tall som blir gjeldende.

3. Nytt opplegg (fra 1. kvartal 2005)

I det nye opplegget var det kun nye bedrifter det første kvartalet de deltok i undersøkelsen som fikk preprintet antall ansatte på skjemaet (fra A/A-registeret), og med mulighet til å justere dette tallet. Det ble gjennomført kontroller for å avdekke store avvik mellom preprintet tall og det bedriften korrigerte til.

Fra og med 1. kvartal 2008 ble dette tatt ut av skjemaet også for nye bedrifter.

4. Resultater

Estimering av fila for 4. kvartal 2004 med ansatte fra Aa-registeret istedenfor fra skjema, førte til at totaltallet for egenmeldt sykefravær, avrundet til en desimal, endret seg fra 1,0 (originalfil med ansatte fra skjema) til 0,9 prosent (ny fil med ansatte fra Aa-registeret). Når vi tar med alle desimaltallene blir endringen 0,95314 (originalfil) - 0,93729 (ny fil) = 0,01585 prosentpoeng. I prosent er endringen 1,69 prosent. For menn var det en liten nedgang i tapte dagsverk fra 0,83901 (originalfil) til 0,8387 (ny fil), noe som utgjør en endring på 0,00031 prosentpoeng. Den prosentvis endringen er 0,04 prosent. For kvinner er de tilsvarende tallene noe høyere. Her var nedgangen 1,09222 (originalfil) - 1,05742 (ny fil) = 0,0348 prosentpoeng, noe som er en nedgang på 4,15 prosent.

5. Konklusjon

Å kun benytte ansatt tall fra Aa-registeret hadde liten betydning for sykefraværet.

Vedlegg G. Gammel strata- og næringsinndeling

Strata- og næringsinndelingen som ble benyttet til og med 2008-utvalget.

Tabell G1. Tidligere inndeling av antall ansatte i ulike størrelsesgrupper etter næring (SN02). 2008

Næring, 2-siffer NACE (SN02)	Størrelsesstrata				
	1, "cut-off"	2	3	4	5, fulltelling
52 , 67 , 91 , 93	1-3	4-9	10-19	20-49	50 +
50	1-4	5-9	10-19	20-49	50 +
01 , 02 , 05 , 17 - 19 , 51 , 70	1-3	4-19	20-49	50-99	100 +
45 , 55	1-4	5-19	20-49	50-99	100 +
71 , 72 , 74 , 92	1-3	4-19	20-49	50-149	150 +
10 , 12-16 , 20 , 22 , 26 , 28 , 29 , 36					
37 , 40 , 41 , 60 , 63 , 80 , 90	1-4	5-19	20-49	50-149	150 +
23 - 25 , 30 - 33 , 61 , 66 , 73 , 75 , 85	1-4	5-19	20-99	100-299	300 +
21 , 27 , 34 , 35 , 64 , 65	1-4	5-19	20-99	100-399	400 +
11 , 62	1-4	5-49	50-99	100-999	1000 +

Tabell G2. Næringsstrata, før 2009-utvalget (SN02)

Næringsstrata

- 01 Jordbruk, skogbruk og fiske
- 02 Bergverksdrift
- 03 Olje- og gassutvinning
- 04 Nærings- og nytelsesmiddelindustri
- 05 Tekstil- og bekledingsindustri
- 06 Trelast- og trevareindustrien
- 07 Treforedling
- 08 Forlag og grafisk industri
- 09 Oljeraffinering, kjemisk industri mv.
- 10 Mineralproduktindustri
- 11 Metallindustri
- 12 Metallvareindustri
- 13 Maskinindustri
- 14 Elektroteknisk og optisk industri
- 15 Transportmiddelindustri
- 16 Møbelindustri og annen industri
- 17 Kraft- og vannforsyning
- 18 Bygge- og anleggsvirksomhet
- 19 Motorkjøretøyjenester
- 20 Agentur- og engroshandel
- 21 Detaljhandel og reparasjon av varer
- 22 Hotell- og restaurantvirksomhet
- 23 Landtransport og rørtransport
- 24 Sjøtransport
- 25 Lufttransport
- 26 Tjenester tilknyttet transport
- 27 Post og telekommunikasjon
- 28 Finansiell tjenesteyting

- 29 Forsikring og pensjonsfond
- 30 Hjelpevirksomhet, finansiell tjenesteyting
- 31 Eiendomsdrift
- 32 Utleievirksomhet, maskiner og utstyr
- 33 Databehandlingsvirksomhet
- 34 Forskning og utviklingsarbeid
- 35 Annen forretningsmessig tjenesteyting
- 36 Off. adm. og forsvar, sosialforsikr.
- 37 Undervisning
- 38 Helse- og sosialtjenester
- 39 Kloakk- og renovasjonsvirksomhet
- 40 Interesseorganisasjoner
- 41 Kultur og sport
- 42 Annen personlig tjenesteyting

Vedlegg H. Gammelt estimeringsopplegg

Beskrivelse av gammelt estimeringsopplegg – gjelder t.o.m. 2008

Landstall

Utvalgsdata om egenmeldt sykefravær blåses opp til populasjonsnivå ved hjelp av en rateestimator. Vi benytter hjelpevariable om antall ansatte menn og kvinner i hver bedrift i (trekk)populasjonen, som er kjent fra NAV Arbeidstakerregister. Raten vi benytter er forholdet mellom utvalgssummene av tapte dagsverk grunnet egenmeldt sykefravær og antall ansatte. Estimatoren for populasjonstotalen er raten over multiplisert med populasjonssummen av antall ansatte. Vi estimerer tall for menn og for kvinner i ulike nærings- og størrelsesstrata hver for seg, i den grad det er tilstrekkelig med bedrifter i utvalget innenfor hvert stratum.

Siden de minste bedriftene ikke deltar i undersøkelsen, gjør vi en antakelse om at gjennomsnittlig sykefravær per ansatte for menn og for kvinner i strataene med de minste bedriftene og i strataene med de nest minste bedriftene er like. Da beregner vi egenmeldt sykefravær for delpopulasjonen av de minste bedriftene ved at gjennomsnittlig egenmeldt sykefravær for menn (kvinner) pr. ansatte menn (kvinner) fra utvalget i strataene med de nest minste bedriftene multipliseres med antall ansatte menn (kvinner) i populasjonen innenfor strataene med de minste bedriftene.

Estimering av sektor- og fylkesfordelte tall

Egenmeldt fravær fordelt på sektor og arbeidsstedsfylke estimeres med egne metoder fordi utvalget ikke er stratifisert på disse variablene. Vi benytter en modellbasert rateestimator for ulike grupper. Den modellbaserte rateestimatoren tilsvarer en lineær regresjonsmodell uten konstantledd og der variansen er proporsjonal med antall ansatte menn (kvinner). Forklарingsvariabelen er antall ansatte menn (kvinner) i bedriften. Tapte dagsverk grunnet egenmeldt sykefravær hos mannlige (kvinnelige) ansatte er den avhengige variabelen. Relasjonene estimeres med vektet minste kvadraters metode, og populasjonstotalene innenfor hver gruppe predikeres ved hjelp av populasjonssummer av antall ansatte innenfor hver gruppe.

I estimeringen av fylkesfordelte tall er gruppene arbeidsstedsfylke krysset med 2 næringsgrupper og kjønn. De ene næringsgruppen er primær- og sekundærnæringene samlet og den andre er tjenesteytende nærlinger.

I estimeringen av sektorfordelte tall er gruppene statsforvaltningen, kommuneforvaltningen og privat sektor, krysset med næringsgrupper og kjønn. Vi benytter ulike næringsgrupper for de tre sektorene avhengig av hva utvalgstørrelsene tillater.

Ulike modellbaserte rateestimeringsmetoder vil kunne gi litt ulike totaltall enn i den designbaserte rateestimatoren benyttet for de offisielle landstallene. Av den grunn benyttes de fylkes og sektorestimerte tallene til å lage prosentfordelinger som de offisielle absolutte landstallene brytes ned etter, slik at totaltallene stemmer.

Utvalgsfeil

Alle utvalgsundersøkelser er beheftet med en viss usikkerhet. Generelt blir resultatene mer usikre jo færre observasjoner de er basert på. Et mål for variansen får vi ved å beregne standardavvik i prosent av estimatet, kalt relativt standardavvik. Beregninger fra 4. kvartal 2004 tyder på at relativt standardavvik for totaltallet tapte dagsverk i kvartalet på grunn av egenmeldt sykefravær er 0,8 prosent. Relativt standardavvik varierer en del for hver av de 12 næringsgruppene vi publiserer, og er i gjennomsnitt 3,2 prosent.

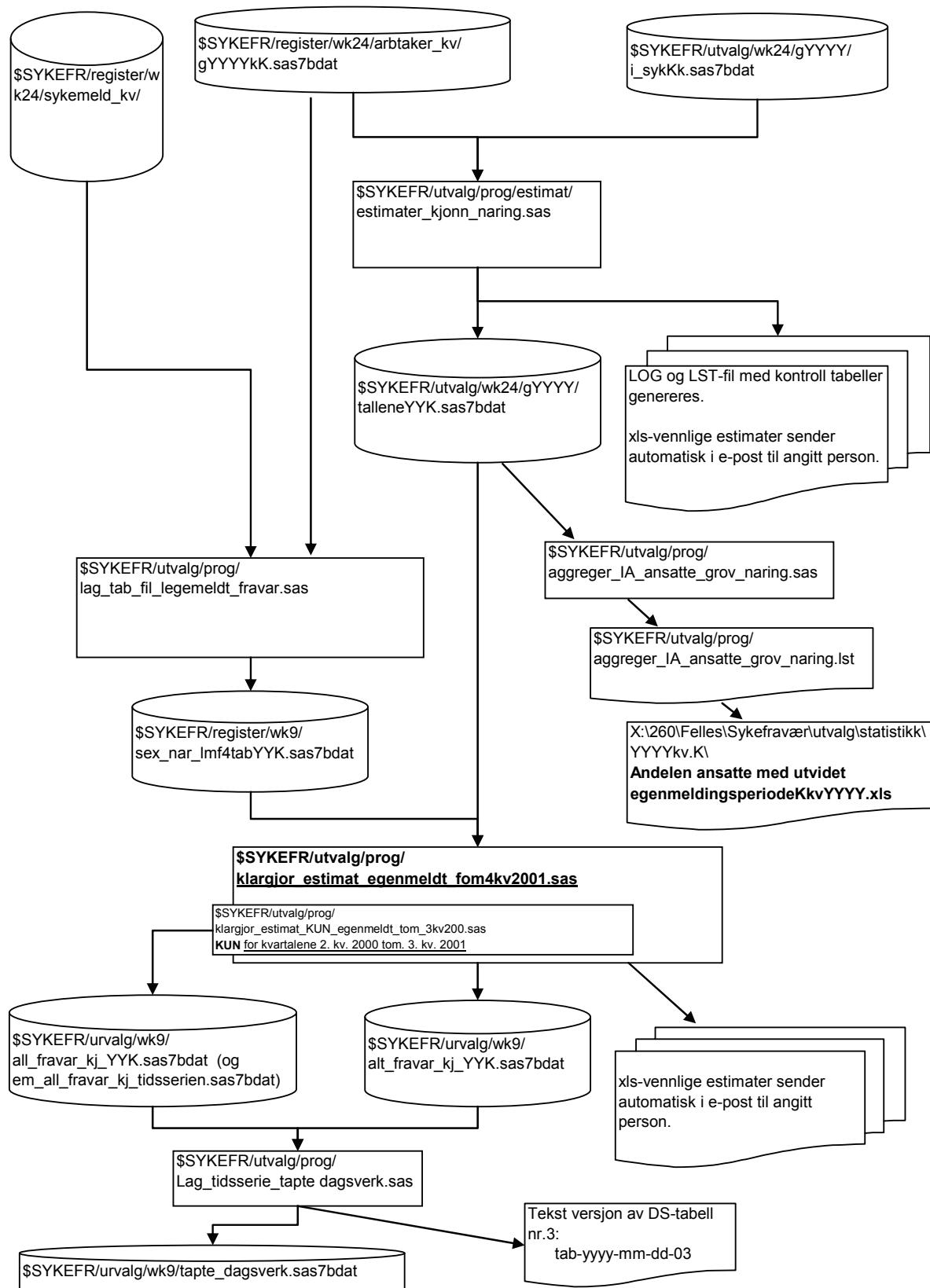
Fysisk dataflytdiagram – landstall

For beskrivelse – se sas-programmene. Navn og plassering er vist i dataflytdiagrammet.

Estimering av egenmeldt sykefravær og total fraværet

Stamme: \$SYKEFR=ssb/ursus/a1/sykefr/

HAM, 2003.12.15

Vedlegg I. Skjematiske oversikter over arbeidsoppdragene**Seksjon for arbeidsmarked (S260):**

- Trekke nytt utvalg.
- Kjøre programmene som lager tilbakeraffertete tall.
- Produserer tall for egenmeldt sykefravær
 - Kontroller
 - Imputeringer
- Kjører estimeringsprogrammene (totaltall, fylkestall, sektortall og faste oppdrag).
- Svarer på søknader om fritak fra undersøkelsen.

Seksjon for datahåndtering og svartjeneste (S850):

- Sender ut informasjonsbrev til *nye* bedrifter i utvalget (brevet skrives av S260) – brevet sendes i slutten av januar.
- Sender ut informasjonsbrev til alle bedriftene i slutten av kvartalet (for eksempel ble informasjonsbrevet vedrørende 1. kvartal 2010 sendt ut i slutten av mars 2010).
- Har ansvaret for mottak av dataene (skjema og elektronisk rapportering via Idun og Altinn) samt å få dataene inn i delregisteret/databasen.
- Sender bestilling av abonnementsfil i Altinn til servicemanager.
- Legger bedriftene inn i Idun og tester noen bedrifter i "Iduntest".
- Gjennomfører fortløpende kontroller etter hvert som tallene kommer inn:
 - Logiske kontroller
 - Vurderingskontroller
- Svarer på spørsmål om utfylling av skjemaet.